

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието и храните

ЗАПОВЕД

23.1.2026 г.

X РД09-66/23.01.2026

Signed by: Tsetsa Valcheva Tsekova

На основание чл. 68, ал. 2 и 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители, Решение № 97 на Министерски съвет от 1 февруари 2023 г. за определяне на Управляващия орган на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. и за изменение на Решение № 712 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на структурите, отговорни за управлението, контрола, отчетността, координацията и одита на програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, Фонда за справедлив преход, Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, фонд „Вътрешна сигурност“, фонд „Убежище и миграция“ и Инструмента за финансово подпомагане на управлението на границите и за визите като част от Фонда за интегрирано управление на границите за програмен период 2021 - 2027 г., и програмите за сътрудничество, в които Република България участва за програмен период 2021 - 2027 г., изменено и допълнено с решения № 272 и № 519 на Министерския съвет от 2022 г., Заповед № РД 09-44 от 20.01.2025 г. на министъра на земеделието и храните и одобрен доклад № 93-10.8/23.01.2026 на директор на дирекция „Развитие на селските райони“

НАРЕЖДАМ:

I. Утвърждавам Насоки за кандидатстване за прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1, включващи:

1. Условия за кандидатстване за прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1 и приложенията към тях (Приложение № 1);

2. Условия за изпълнение на одобрени заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1 и приложенията към тях (Приложение № 2).

3. Определям период на прием на заявления за подпомагане по интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. - ПРИЕМ № II/Г/2/0/1 с начална дата 26.01.2026 г. и крайна дата 27.04.2026 г., 23:59 часа.

4. Кандидатите могат да искат разяснения във връзка с Условието за кандидатстване до 3 седмици след началната дата на приема по т. 3, но не по-късно от 16.02.2026 г., включително. Исканията следва да се изпращат чрез Системата за електронни услуги, секция "Коментар" под публикуваните документи за приема.

5. Крайният срок за публикуване на разясненията по отношение на Условието за кандидатстване е 16.03.2026 г.

II. Документите по т. I да се публикуват в интернет страницата на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. и в Системата за електронни услуги, не по-късно от 26.01.2026 г.

Настоящата заповед подлежи на оспорване пред Административен съд София-град в 14-дневен срок от публикуването ѝ на интернет страницата на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. и в Системата за електронни услуги.

**РЪКОВОДИТЕЛ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА
СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 г.:**

23.1.2026 г.

X

д-р Лозана Василева
Заместник-министър
Signed by: Lozana Ilieva Vasileva

Приложение № 1 към Заповед № РД09⁵⁶ от 23.01.2026 г.

**Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република
България за периода 2023-2027 г.**

**Условия за кандидатстване
за прием на заявления за подпомагане по интервенция**

**II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“
ПРИЕМ № II/Г/2/0/1**

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони

Съдържание:

1. Използвани съкращения:	3
2. Определения за целите на настоящия прием:	5
3. Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели	13
4. Териториален обхват	14
5. Бюджет по приема	14
6. Минимален и максимален размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане и интензитет на финансовата помощ	15
7. Режим на държавна помощ	16
8. Критерии за допустимост на кандидатите	21
9. Критерии за недопустимост на кандидатите	24
10. Допустими дейности	26
11. Условия за допустимост на дейностите:	27
11.1 Недопустими дейности	31
11.2 Срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:	32
12. Допустими разходи	32
12.1 Условия за допустимост на разходите	33
12.2 Недопустими разходи	37
13. Критерии за подбор, в т.ч. извършване на предварителна оценка (ако е приложимо)	39
14. Списък с общи документи	49
14.1 Списък с документи, доказващи съответствие с критериите за подбор на заявленията за подпомагане:	53
14.2 Списък с документи, които могат да бъдат изискани на етап оценка на заявленията за подпомагане:	53
15. Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане:	55
16. Други специфични условия	56
17. Приложения	57

1. Използвани съкращения:

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ДДС	Данък върху добавената стойност
ДФЕС	Договора за функционирането на Европейския съюз
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие“
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗМСП	Закон за малките и средните предприятия
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗПЗП	Закон за подпомагане на земеделските производители
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИСАК	Интегрирана система за администриране и контрол
КЕП	Квалифициран електронен подпис
КСС	Количествено-стойностна сметка
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НАП	Национална агенция за приходите
Наредба № 105/2006 г.	Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (ДВ, бр. 82 от 2006 г.)
Наредба № 3/1999 г.	Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.)
Наредба № 4/2024 г. ✓	Наредба № 4 от 25.10.2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви "а", "в" – "е" и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент (ДВ, бр. 92 от 1.11.2024 г.).
ОПР	Отчет за приходи и разходи
ПРСР 2014 – 2020 г.	Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.
РА	Разплащателна агенция

Регламент 2021/2115	(ЕС)	Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.)
Регламент 2021/2116	(ЕС)	Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.)
Регламент 2023/2831	(ЕС)	Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ L 2023/2831, 13 декември 2023 г.)
Регламент 2023/2832	(ЕС)	Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 2023/2832, 13 декември 2023 г.)
Регламент 1407/2013	(ЕС) №	Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis
Регламент 1408/2013	(ЕС) №	Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 9)
Регламент 717/2014	(ЕС) №	Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190, 28.6.2014 г., стр. 45)
Регламент 2021/1060	(ЕС) №	Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за

	регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РУО	Ръководител на управляващият орган
СЕУ	Система за електронни услуги
СМР	Строително-монтажни работи
СПО	Стандартен производствен обем
Стратегически план по ОСП/СПРЗСР	Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

2. Определения за целите на настоящия прием:

Административен договор	Договор по чл. 52, ал. 4 от ЗПЗП, който урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.
Административни проверки	Проверки съгласно разпоредбата на чл. 72 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013.
Биомаса	Биологично разграждаща се част от продукти, отпадъци и остатъци от биологичен произход от селското стопанство (включително растителни и животински вещества), горското стопанство и свързаните с тях промишлености, включително рибно стопанство и аквакултури, както и биологично разграждаща се част на отпадъци, включително на производствени и битови отпадъци от биологичен произход.
Възобновяеми енергийни източници	Неизкопаеми енергийни източници, които съдържат слънчева, вятърна, водна и геотермална енергия, включително енергия на вълните и енергия на приливите и отливите, възобновяващи се без видимо изтощаване при използването им, както и отпадни топлини, енергия от биомаса и енергията от индустриални и битови отпадъци.
Газообразни и твърди горива от биомаса	Газообразни и твърди горива, произведени от биомаса.

Гаранция за произход	Електронен документ, който служи като доказателство пред краен потребител (купувач за собствено ползване), че определен дял или количество от доставената му енергия е произведено от възобновяеми източници.
Големи предприятия	Предприятия, които не изпълняват критериите на чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия.
Едно и също предприятие	<p>„Едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831 означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:</p> <p>а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;</p> <p>б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;</p> <p>в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;</p> <p>г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.</p> <p>Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в т. 34, букви а) — г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.</p>
Енергия за собствени нужди	Количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от възобновяеми източници.
Енергия за собствено потребление	Количеството енергия, използвано за снабдяване на обектите, в които се произвеждат крайните продукти, включени в Приложение № 6 Бизнес план.
Заявление за подпомагане	Заявление по образец Приложение № 4 към Условия за кандидатстване, подадено в Система за електронни услуги (СЕУ), заедно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и определени за допустими за финансиране по интервенцията от Стратегическият план.

Земеделски стопанин	Стопанин по смисъла на чл. 3, т. 1 от Регламент (ЕС) № 2021/2115.
Земеделско стопанство	Стопанство по смисъла на чл. 3, т. 2, от Регламент (ЕС) № 2021/2115.
Земеделски суровини	Селскостопански продукти, включени в Приложение № I към Договора за функциониране на ЕС, получени в резултат на първичното селскостопанско производство.
Изкуствено създаване на условията	Всяко установено условие, съгласно чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116.
Имитиращи продукти, съдържащи в състава си мляко	Продукти по смисъла на Наредбата за специфичните изисквания към млечните продукти (обн., ДВ, бр. 64 от 2021 г.).
Икономическа жизнеспособност	Генерирането на парични потоци от дейността, гарантиращи устойчивост на предприятието на кандидата за периода на бизнес плана чрез постигане на минималните стойности от показателите за оценка, посочени в бизнес плана.
Икономически размер на стопанство	Размерът на земеделското стопанство, изразен в стандартен производствен обем, съгласно Приложение № 3.
Иновация	За целите на настоящият прием, за иновация се приема въвеждането на нови машини, съоръжения и оборудване, за които са представени патент и/или полезен модел и/или лиценз за ползване на патент и/или полезен модел, издадени от Българското или Европейското патентни ведомства.
Интервенция	Инструмент по смисъла на §1, т. 34 от допълнителните разпоредби на Закона за подпомагане на земеделските производители.
Маркетинг на продукт	Иритежаване или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изнасяне на пазара по какъвто и да било начин на даден продукт; маркетинг на продукт включва и дейностите по неговото съхранение, сортиране, маркиране, опаковане и транспортиране.
Междинно плащане	Плащане за обособена част от одобрената и извършена инвестиция.
Международно признат стандарт	Стандарт, който е приет от международна организация по стандартизация или международна организация с дейност по стандартизация и е общодостъпен.
Микро-, малки или средни предприятия	Предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия.

Независими оферти	<p>„Независими оферти“ са оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) едното участва в управлението на дружеството на другото; б) съдружници, с изключение на съдружници в дружества по чл. 357 от Закона за задълженията и договорите, които са създадени с друга цел; в) съвместно контролират пряко трето лице; г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните; д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице физическо или юридическо; / ж) лицата, едното от които е търговски представител на другото.
Непреодолима сила и извънредни обстоятелства	<p>Обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116, и по-специално:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) тежко природно бедствие или тежко метеорологично събитие, които са засегнали сериозно стопанството; б) случайно унищожение на постройките за животни на стопанството; в) поява на епизоотия, болест по растенията или вредител по растенията, която е засегнала част или всички селскостопански животни или земеделски култури на бенефициера; г) отчуждаване на цялото стопанство или на голяма част от стопанството, ако това отчуждаване не е могло да бъде предвидено към деня на подаване на заявлението; д) смърт на бенефициера; е) дългосрочна професионална нетрудоспособност на бенефициера.
Нередност	<p>Нередност по смисъла на член 1, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ, L 312/1 от 23 декември 1995 г.).</p> <p>„Нередност“ означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Европейския съюз, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало, или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Съюза или на бюджетите, управлявани от него, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от</p>

	собствени ресурси, които се събират направо от името на Съюза или посредством извършването на неоправдан разход, включително и националната нормативна уредба.
Новорегистрирани еднолични търговци и ЕООД	Еднолични търговци и ЕООД, за които са признати обстоятелствата по т. 7, т. 8 и т. 9 от раздел 8 „Критерии за допустимост на кандидатите“.
Обособена част от инвестицията	Завършен етап на изпълнение на инвестицията, който е доведен до самостоятелна степен на завършеност.
Оперативни разходи	Административните разходи и разходите, свързани с поддръжка и експлоатация на активите, разходи за краткотрайни материални активи (активи с ограничен срок на ползване, като: инвентар, касетки, щайги, инструменти, облекла, посуда и др.).
Организации и/или групи на земеделски производители	Организации и/или групите на производители, признати от министъра на земеделието и храните.
Остатък от преработване	Вещество, което не е търсеният пряко краен продукт или крайни продукти от даден процес на производство. Веществото не е основната цел на производствения процес и процесът не е модифициран специално, така че то да бъде произвеждано.
Отпадък	Всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи, с изключение на веществата, които са били умишлено изменени или замърсени, за да отговарят на това определение.
Оползотворяване на отпадък и остатък от преработката	Използването им като гориво или по друг начин за получаване на енергия.
Полезна топлинна енергия	Понятие по смисъла на Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 година за енергийната ефективност и за изменение на Регламент(ЕС) 2023/955.
Преработка на селскостопански продукти	Всяко обработване и технологично въздействие на селскостопански продукт, в резултат на което се получава продукт, който също е селскостопански продукт, с изключение на дейностите, извършвани в стопанството, необходими за приготвяне на животински или растителен продукт за първа продажба.

Превозни средства	„Превозни средства“ включва пътни превозни средства, въздухоплавателни средства, плавателни съдове и плавателни средства, моторни превозни средства, четириколесни моторни превозни средства, автомобили, мотоциклети, мотопеди, велосипеди, трактори, самоходна земеделска и горска техника, строителни машини, ремаркета, полуремаркета и велосипеди, индивидуални електрически превозни средства, включително такива, определени по смисъла на допълнителните разпоредби на Закона за движение по пътищата и Закон за регистрация и контрол на земеделската и горската техника.
Предприятие	Съгласно § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за малките и средни предприятия, „предприятие“ е всяко физическо лице, юридическо лице или гражданско дружество, което извършва стопанска дейност, независимо от собствеността, правната и организационната си форма.
Принос в натура	Предоставяне на земя или друг недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
Продукти, наподобяващи или заместващи пчелен мед и/или пчелни продукти	Продукти, които не отговаря на понятията "пчелен мед" и „пчелни продукти“, определени в § 1, т. 2 и т. 8 от допълнителните разпоредби на Закона за пчеларството.
Публична финансова помощ	Средства, предоставени от държавния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз, независимо от органа, който ги предоставя.
Първично селскостопанско производство	Производство на продукти на почвата и на животновъдството, изброени в приложение I към ДФЕС, без да се извършват никакви по-нататъшни операции, с които се променя естеството на тези продукти.
Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовка и управление на заявлението за подпомагане	Разходи, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане и такива по време на изпълнение на проекта, които включват подготовка на заявлението за подпомагане, изработка на бизнес план, анализ за икономическа устойчивост на проекта, подготовка на искане за плащане, отчитане и управление на проекта, вкл. правни услуги.
Разходи за инвестиции за обикновена подмяна	Разходи за замяна на активи, които не водят до подобряване на цялостната дейност на кандидата, включващо разходи за замяна на активи, които не водят до качествени или количествени

	изменения/подобрения на сградите, постройките, машините, съоръженията, инсталациите, оборудването и обзавеждането.
Референтни разходи	Цени и пределни стойности, ползвани от РА за сравняване при определяне основателността на разходите за различни инвестиции.
Самоходна техника	<p>За целите на настоящия прием самоходна техника включва електрокари и мотокари, вкл. газокари, класифицирани съгласно Приложение № 1 към чл.7, ал. 3, т. 3 от Наредба № 1 от 10 април 2006 г. за придобиване или признаване на правоспособност за работа с електрокари и мотокари в предприятията:</p> <p>I група - платформени и/или нископовдигачи</p> <p>Платформени - с кормилно или лостово управление и седящ водач;</p> <p>Влекачи - с кормилно управление и седящ водач или ръчноводими с придружаващ водач;</p> <p>Нископовдигачи - с кормилно или лостово управление, със седящ или стоящ водач или ръчноводими с придружаващ водач.</p> <p>II група - универсални и/или специализирани високоповдигачи</p> <p>Универсални - три- и четириопорни с кормилно управление и седящ водач или ръчноводими с придружаващ водач;</p> <p>Специализирани - с товар между опорите с кормилно управление и издигане на водача или ръчноводими с придружаващ водач:</p> <ul style="list-style-type: none"> - с надлъжно или напречно изнасяне на товара с кормилно управление и седящ водач; - със завъртане на товара с кормилно управление и седящ водач и др. <p>III група - високоповдигачи с товароподемност над 10 t</p> <p>Мотокари-високоповдигачи - с кормилно управление и седящ водач.</p>
Селскостопанска дейност	По смисъла на т. 4.1.1 от раздел 4 „Характеристики, общи за няколко интервенции“ от Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г., производството като селскостопанска дейност е „Производство на селскостопански продукти е производството, отглеждането или култивирането на селскостопански продукти, прибиране на реколтата, доене, развъждане и отглеждане на животни за селскостопански цели.“.

Селскостопански продукти	Продуктите, изброени в приложение I към Договора, с изключение на продуктите от риболов и аквакултури, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета.
Специализирани транспортни средства	За целите на настоящият прием специализирани транспортни средства са: 1. МПС категория N1 съгласно чл. 149 ал.1 т. 3 от Закона за движение по пътищата - моторни превозни средства, проектирани и конструирани основно за превоз на товари с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 t. за извършване на нехладилен и хладилен транспорт (снабдени с устройства за постоянен контрол на температурата, които поддържат както отрицателни, така и положителни температури, необходими за превоза на замразени и охладени продукти). 2. Самоходна техника – мотокари, вкл. газокари и електрокари.
Стандартен производствен обем	Стойността на продукцията, която отговаря на средната стойност за страната, за всеки един земеделски продукт, изчислена в евро по таблица, съгласно Приложение № 3.
Съпоставими оферти	„Съпоставими оферти“ са оферти, които съдържат: а) еднотипни основни технически характеристики в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на машини/съоръжения/ оборудване; б) сходен общ производствен капацитет на оборудването в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване или производствени линии, съставени от различни машини, съоръжения и оборудване; в) КСС, включващи едни и същи дейности, количества и материали в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на СМР.
Технологично въздействие	Онази част от производствения процес, при която има пряко преобразуване на свойствата или качествено състояние на първоначалния продукт.
Течни горива от биомаса	Течни горива, произведени от биомаса и предназначени за енергийни цели, включително за производство на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, и различни от тези за транспорт.
Трайни насаждения	Култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация.

Третиране на отпадъци	Събиране, съхранение, оползотворяване или обезвреждане на отпадъците и всички междинни операции, както и повторното им използване за производство на енергия.
Търговия със селскостопански продукт	Съхранение или излагане на селскостопански продукт с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изобщо за пускане на пазара по какъвто и да било друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвател, както и всяка една дейност по подготвяне на продукта за тази първа продажба; продажба от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия със селскостопански продукти, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел.
Червено месо	Месо от говеда, биволи, овце, кози, свине и коне.

3. Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели

Изпълнението на интервенцията следва да допринесе за подобряване на вертикалното и хоризонталното сътрудничество между земеделските производители, преработватели и търговци. Реализираните заявления за подпомагане ще спомогнат за повишаване на конкурентоспособността на земеделските производители и предприятията от хранително – вкусовата промишленост и за по-доброто им интегриране в агрохранителната верига.

Реализираните инвестиции в добавяне на стойност към селскостопански продукти (земеделски суровини) ще допринесат за създаване на устойчива заетост. В резултат на подпомогнатите заявления се очаква да бъде постигнат и екологичен ефект чрез инвестиции, свързани с повишаване на енергийната ефективност в рамките на предприятията чрез производството на енергия от възобновяеми енергийни източници. Изпълнението на интервенцията ще окаже ефект по отношение на развитието на сектори плодове и зеленчуци, животновъдство и етерично-маслени култури, където се очаква засилване на връзката между производител и преработвател, устойчиво развитие и подобряване на пазарните позиции.

Показатели за резултат

R.37 Нови работни места, подпомагани в рамките на проекти по ОСП

Принос към специфични цели

- Специфична цел № 3 „Подобряване на позицията на земеделските стопани във веригата на стойността“;
- Специфична цел № 8 „Популяризиране на заетостта, растежа, равенството между половете, включително и участието на жени в селското стопанство, социално приобщаване и местно развитие в селските райони, включително кръговата биоикономика и устойчивото управление на горите“.

4. Териториален обхват

1. Дейностите по процедурата се изпълняват на територията на Република България.

5. Бюджет по приема

1. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура възлиза на 235 838 246,00 евро.

Общ размер на безвъзмездна финансова помощ	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони	Национално финансиране
235 838 246,00 евро	94 335 298,40 евро	141 502 947,60 евро
100%	40%	60%

1.1. За заявления за подпомагане, включващи инвестиции, **изцяло** насочени към преработка на земеделски суровини от чувствителни сектори, съгласно „Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори“ (Приложение № 1), бюджетът за разпределение е както следва: /

Общ размер на безвъзмездна финансова помощ	Средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	Национално съфинансиране
212 254 421,40 евро	84 901 768,56 евро	127 352 652,84 евро
100%	40%	60%

1.2. За заявления за подпомагане, включващи инвестиции, които **не са изцяло** насочени към преработка на земеделски суровини от чувствителни сектори, съгласно „Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори“ (Приложение № 1), бюджетът за разпределение е както следва:

Общ размер на безвъзмездна финансова помощ	Средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	Национално съфинансиране
23 583 824,60 евро	9 433 529,84 евро	14 150 294,76 евро
100%	40%	60%

2. В заявлението за подпомагане, кандидатите определят към кой от бюджетите да подадат заявлението за подпомагане, съобразно преработваните суровини. Обстоятелството подлежи на проверка от страна на ДФ „Земеделие“.

3. Когато след публикуване на списъкът по чл. 11, ал. 3 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“ – „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент (Наредба № 4/2024 г.), размерът на заявената

безвъзмездна финансова помощ по някой от подбюджетите по т. 1 е по-малък от определения съответно в т. 1.1 или т. 1.2, остатъчният финансов ресурс се преразпределя към подбюджета, за който е установен недостиг, след одобрение от ръководителя на Управляващия орган на СПРЗСР 2023-2027 г.

4. Когато при проверките или оценките по чл. 12, ал. 1 от Наредба № 4/2024 Държавен фонд „Земеделие“ установи, че общият размер на допустимата безвъзмездна финансова помощ по заявленията за подпомагане по някой от подбюджетите по т. 1 е по-малък от определения съответно в т. 1.1 или т. 1.2, с остатъчният финансов ресурс се предоставя безвъзмездна финансова помощ на заявления да подпомагане по подбюджета, за който е установен недостиг, след одобрение от ръководителя на Управляващия орган на СПРЗСР 2023-2027 г.

5. При необходимост, увеличаване на бюджета може да се извърши при условията на чл. 12, ал. 11 от Наредба № 4 /2024 г.

6. Минимален и максимален размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане и интензитет на финансовата помощ

1. Минималният размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане е не по-малко от 15 000 евро.

2. За кандидати земеделски стопани и преработвателни предприятия за периода на прилагане на интервенцията и за едно заявление за подпомагане:

2.1. Максималният размер на допустимите разходи е до 2 000 000 евро;

2.2. Общият максимален размер на допустимите разходи за интервенция II. Г.2 и II. Г.2.1 е до 3 500 000 евро;

3. За кандидат, съответстващ на определението за група/организация на производители, за периода на прилагане на интервенцията и за едно заявление за подпомагане:

3.1. Максималният размер на допустимите разходи е до 3 000 000 евро;

3.2. Общият максимален размер на допустимите разходи за интервенция II. Г.2 и II. Г.2.1 е до 4 000 000 евро;

ВАЖНО!!!

4. Максималните размери на общите допустими разходи за кандидатите, които помежду си са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), не трябва да надвишават размерите, посочени в т. 2 и т. 3.

5. Когато кандидат по т. 1, буква „а“ и „в“ от раздел 8. „Критерии за допустимост на кандидатите“ участва в група или организация на производители, която е кандидат по тази процедура, в максималните размери по т. 2 се включват размерите на допустимите разходи по заявлението за подпомагане на групата или организацията на производители, изчислен пропорционално спрямо дела, с който кандидатът участва в капитала на групата или организацията на производители.

5.1. Условието на т. 5 не се прилага, когато заявлението за подпомагане на земеделския стопанин се отнася за преработка на земеделски суровини от култури и/или животни, за които групата/организацията на производители не е призната.

6. Финансовата помощ е в размер до **50 %** (включително) от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.
- 6.1. Финансовата помощ може да се увеличи с до **25 %** (включително) за заявления за подпомагане, представени от кандидати групи/организации на производители;
- 6.2. Финансовата помощ може да се увеличи с до **10 %** (включително) за заявления за подпомагане, свързани **изцяло** с преработка на земеделски суровини, съгласно **Приложение № 1** „Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори“. Увеличението е приложимо само за допустими заявления за подпомагане, които попадат в подбюджета по т. 1.1 от раздел 5 „Бюджет по приема“;
- 6.3. Финансовата помощ за заявленията за подпомагане **не може да надвишава 65 %** от допустимите разходи, съгласно чл. 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2021/2115.
7. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ е в размер до 300 000 евро за заявления за подпомагане, включващи инвестиции в преработка/ маркетинг на продукти от Приложение I в **продукти извън** Приложение I от ДФЕС и за тях се прилагат правилата от раздел 7 „Режим на държавна помощ“.
8. Заявления за подпомагане, включващи **едновременно** инвестиции в преработка на продукти от приложение № I от ДФЕС в продукти от приложение № I от ДФЕС или памук и преработка на продукти от приложение № I от ДФЕС в продукти **извън** приложение № I от ДФЕС или памук се считат за попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831 и за тях се прилага максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по т. 7.
9. *За информация: Кандидатите, които не са възложители по ЗОП, не провеждат процедури по постановления на Министерски съвет за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана.*

7. Режим на държавна помощ

1. За заявления за подпомагане, включващи инвестиции в преработка/ маркетинг на продукти от Приложение I в **продукти извън** Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), финансовата помощ се предоставя при условията на режим „минимална помощ“ (de minimis), съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС към помощта „de minimis“.
2. Максималният размер на помощта за едно и също предприятие в режим „de minimis“, за която се кандидатства, заедно с другите получени минимални помощи от кандидата не може да надхвърля левовата равностойност на **300 000 евро** (586 749 лв.) за период от три години, считано от датата на предоставяне на помощта.
3. Таванът от 300 000 евро, се прилага независимо от формата на помощта „de minimis“ или от преследваната от нея цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза.

4. За целите на тавана от 300 000 евро, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение (преди облагане с данъци или други такси). Когато помощта се отпуска под форма, различна от безвъзмездна помощ, размерът на помощта е брутният еквивалент на безвъзмездна помощ.

5. Помощта „de minimis“, предоставена съгласно Регламент (ЕС) №2023/2831, се натрупва с помощ „de minimis“, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2832 на Комисията, Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията, Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията. Натрупването на минималните помощи по различните „de minimis“ регламенти, е до праговете за натрупване, съобразно указания на Европейската комисия по повод изменените правила за минималната помощ:

5.1. Минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2832 за период от три години се натрупва до 1 050 000 EUR (300 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 EUR по Регламент (ЕС) № 2023/2832);

5.2. Минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 1408/2013 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 за период от три години се натрупва до 300 000 EUR.

5.3. Спазването на посочения праг за помощта „de minimis“, както и данните, посочени в Раздел 3.А „Декларация за минимална помощ“ и Раздел 3.Б „Данни за получена минимална помощ“ от Декларацията при кандидатстване (**Приложение № 2** „Декларация при кандидатстване“) ще бъдат проверявани служебно при оценката на заявлението за подпомагане и преди сключване на административен договор. Кандидатите носят отговорност за верността на декларираните данни.

5.4. Помощта de minimis, предоставена в съответствие с Регламент (ЕС) № 2023/2831, не се натрупва с държавна помощ по отношение на същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако това натрупване би довело до надвишаване на най-високия съответен интензитет на помощта или размер на помощта, определени за конкретните обстоятелства на всеки отделен случай с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията. Помощ de minimis, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се натрупва с друга държавна помощ, предоставена съгласно регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията. **(неприложимо по интервенцията, включително и по приема: финансовата помощ се предоставя за действително извършени и платени от кандидата разходи, включени в заявлението за подпомагане).**

6. Размерът на получените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

а) предприятието-кандидат;

- б) предприятията, с които предприятието кандидат образува „едно и също предприятие” по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
- в) всички предприятия, които са се втели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие” с предприятието кандидат, съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 2023/2831;
- г) предприятията, образуващи „едно и също предприятие” с предприятието кандидат, които са се възползвали от помощ de minimis, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

7. Съгласно чл. 2, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 2023/2831 „едно и също предприятие” означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
- в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или съгласно разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
- г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие.

7.1. Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви а) - г) посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

7.2. В случай че в процеса на оценка се установи, че със средствата, за които се кандидатства, ще бъде надхвърлен прагът на допустимата минимална помощ, ДФЗ намалява служебно стойността на финансирането до максимално допустимия размер.

ВАЖНО:

8. В случай че, след подаване на заявлението за подпомагане настъпи промяна по отношение на получената минимална помощ от кандидата, същият следва да уведоми ДФЗ и да изпрати нова Декларация при кандидатстване (**Приложение № 2**), с попълнени актуални данни в Раздел 3.А „Декларация за минимална помощ” и Раздел 3.Б „Данни за получена минимална помощ” от декларацията, в срок от 5 (пет) работни дни чрез модул „Кореспонденция с ДФЗ” в СЕУ.

9. Преди издаване на административният акт по чл. 14 от Наредба № 4/2024 г. се извършва нова проверка на декларираните от одобрените кандидати актуални данни относно получената минимална помощ в Раздел 3.А „Декларация за минимална помощ” и Раздел 3.Б „Данни за получена минимална помощ от Декларацията при кандидатстване” (**Приложение № 2. Декларация при кандидатстване**), която се представя преди сключване на договор. В случай че при проверката се установи

надвишаване на максимално допустимия праг за минимална помощ за едно и също предприятие, се прилага чл. 12, ал. 8 от Наредба № 4/2024 г., както следва:

9.1. помощта се намалява служебно до достигане на максимално допустимия праг, при условие, че допустимата ѝ стойност е равна на или надвишава минималния размер, определен в Раздел 6;

9.2. заявлението се отказва, когато максималният праг е надвишен или след намалението по т. 9.1, стойността на допустимата помощ е под минималния размер, определен в т. 1 от Раздел 6.

10. При определяне дали е спазен максимално допустимия размер на помощта, посочен по-горе ще се взема предвид както размера на определената за допустима минимална помощ, така и общия размер на вече получена минимална помощ за дейности, проект или предприятие, независимо от това дали тази подкрепа е финансирана от местни, регионални, национални или общностни източници.

11. Съгласно чл. 37 от Закона за държавните помощи неправомерно получената минимална помощ представлява публично вземане, което се установява от администратора на помощ чрез издаване на акт за установяване на публичното вземане по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Вземанията подлежат на събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) от органите на Националната агенция за приходите.

11.1. Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, ще се извършва в съответствие с установения ред, съгласно действащите нормативни актове за плащане и сертификация на разходите към момента на изпълнение на договорите за финансиране с крайните получатели.

12. Помощта „de minimis“ се смята за отпусната в момента на издаване на административния акт по чл. 14, ал. 1 от Наредба № 4/2024г., независимо от датата на плащане на помощта „de minimis“ на предприятието.

Недопустими кандидати при избран режим „минимална помощ“ (de minimis):

13. Кандидатите не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране, в случай че попадат в забранителните режими на Регламент (ЕС) № 2023/2831 и по-конкретно, ако:

13.1. Икономическата дейност, за която кандидатстват се отнася до:

а) помощите, предоставяни на предприятия с дейност в първичното производство на продукти от риболов и аквакултури;

б) помощите, предоставени на предприятия, осъществяващи дейност в преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури;

в) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в областта на първичното производство на селскостопански продукти;

г) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейности в преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в един от следните случаи*:

i) когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия;

ii) когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители;

13.2. Финансирането представлява*:

а) помощи за дейности, свързани с износ за трети държави или държави членки, по-конкретно помощите, които са пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи, свързани с износа;

б) помощите, обвързани с използването на местни стоки и услуги вместо вносни стоки и услуги.

*** Не е приложимо по интервенцията. Инвестициите са свързани само с преработка на земеделски суровини, като не са включени допустими дейности и изисквания, свързани с износ за трети държави или държави членки, по-конкретно помощите, които са пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи, свързани с износа, както и няма изискване по отношение използването на местни стоки и услуги вместо вносни стоки и услуги.**

14. За целите на този раздел се прилагат дефинициите по чл. 2 от Регламент (ЕС) № 2023/2831.

15. Администратор на помощта е ДФ „Земеделие“. Държавен фонд „Земеделие“ информира министъра на финансите в срок до три дни от предоставянето на всяка помощ, попадаща в обхвата на минимална помощ, чрез въвеждане на информацията в Информационна система "Регистър на минималните помощи".

16. Съгласно чл. 1, пар. 2 от Регламент 2023/2831, когато дадено предприятие упражнява дейност в един от секторите, посочени в параграф 1, букви а), б), в) или г), както и в един или повече от секторите, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕС) № 2023/2831, или има други дейности, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕС) № 2023/2831, настоящият регламент се прилага спрямо помощта, предоставяна за посочените сектори или дейности, при условие че съответната държава членка гарантира, като използва подходящи средства, като например разделяне на дейностите или разделяне на счетоводството, че дейностите в секторите, изключени от приложното поле на цитирания регламент, не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно цитирания регламент.

17. Проверка за получени помощи de minimis, предоставени съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831, Регламент (ЕС) 2023/2832, Регламент (ЕС) № 1408/2013, Регламент (ЕС) № 1407/2013 и Регламент (ЕС) № 717/2014, може да бъде направена на следните електронни адреси:

17.1. За Регламент (ЕС) № 1407/2013, Регламент (ЕС) № 2023/2831 и Регламент (ЕС) 2023/2832: <https://minimis.minfin.bg/>;

17.2. За Регламент (ЕС) № 1408/2013 и Регламент (ЕС) № 717/2014: <https://www.dfz.bg/bg/state-aid-registers>;

18. Считано от 01.01.2026 г. проверките по т. 17 ще се извършват в централен регистър на национално равнище или на равнището на Съюза, съгласно чл. 6 на Регламент (ЕС) № 2023/2831.

19. Заявления за подпомагане, **включващи едновременно инвестиции в преработка на продукти от приложение № I от ДФЕС в продукти от приложение № I от ДФЕС или памук и преработка на продукти от приложение № I от ДФЕС в продукти извън приложение № I от ДФЕС или памук се считат за попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) № 2023/2831.**

8. Критерии за допустимост на кандидатите

1. Финансова помощ по процедурата се предоставя на:

- а) регистрирани земеделски стопани, и/или
- б) групи или организации на производители, признати от министъра на земеделието и храните, и или
- в) еднолични търговци и юридически лица, различни от кандидатите по т. 1, буква „а“ и т. 1, буква „б“, които са извършвали дейности по преработка на селскостопански продукти без прекъсване през последните **24 месеца** към датата на подаване на заявлението за подпомагане.

2. Кандидатите по т. 1 трябва да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.

3. Земеделските стопани по т. 1, буква „а“ към датата на подаване на заявлението за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

3.1. да са регистрирани като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.) без прекъсване през последните **24 месеца** към датата на подаване на заявлението за подпомагане;

3.1.2. За кандидати, които през посочения период са загубили производствения си потенциал вследствие на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и са представили надлежни документи от компетентен орган, доказващи съответното събитие, изпълнението на условието се проследява за **24 месеца** преди настъпване на събитието;

3.2. минималният стандартен производствен обем на земеделското им стопанство, изчислен по таблица съгласно **Приложение № 3** е над 8 000 евро.

3.3. Земеделските стопани следва да са извършили пререгистрация по реда на Наредба № 3/1999 г. за стопанската 2025/2026 г. Анкетните формуляри следва да съдържат актуални данни за стопанството към датата на подаване на заявлението за подпомагане;

3.3.1. За кандидати, които през 2025 г. или през 2026 г. са загубили производствения си потенциал вследствие на непреодолима сила и извънредни обстоятелства или попадат в зона с ограничения/забрани по заповед от съответния компетентен орган и към датата на подаване на заявлението за подпомагане са представили надлежни документи от

компетентен орган, доказващи съответното събитие, пререгистрацията следва да се извърши до срока в уведомлението по т. 6 от Раздел 15. „Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане“.

4. Минималният икономически размер на земеделското стопанство по т. 3.2 се доказва чрез извършване на служебна справка:

4.1. за земеделските култури и съответните площи:

а) регистрирани в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) за съответната стопанска година; **или**

б) налични данни за стопанската 2025/2026 година в регистъра на земеделските стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г.

4.2. за вида и броя на отглежданите животни - в Регистър животни и пчелини в ИСАК към дата на подаване на заявлението за подпомагане. В случаите, когато броят на отглежданите животни не подлежи на вписване в Регистър животни и пчелини, се взима предвид посоченият в Регистъра капацитет на животновъдния обект.

4.3. когато минималният стандартен производствен обем се доказва с намерения за засаждане/засяване през текущата стопанска година минималният стандартен производствен обем трябва да е достигнат и за предходната стопанска година (2024/2025), което се доказва по посочения в т. 4.1 начин. В този случай, изпълнението на декларираните намерения трябва да е изпълнено към дата на представяне на отговора на уведомлението по т. 6 от Раздел 15. „Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане“.

4.4. За кандидати, които през 2025 г. или през 2026 г. са загубили производствения си потенциал вследствие на непреодолима сила и извънредни обстоятелства или попадат в зона с ограничения/забрани по заповед от съответния компетентен орган и към датата на подаване на заявлението за подпомагане са представили надлежни документи от компетентен орган, доказващи съответното събитие, оценката за съответствие с условието следва да се извърши към дата на представяне на отговора на уведомлението по т. 6 от Раздел 15. „Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане“.

5. Не е допустимо доказване на минималният стандартен производствен обем с намерения за засаждане/засяване на трайни насаждения и/или закупуване на животни.

6. Обработваната от кандидата земя, която участва при изчисление на минималния стандартен производствен обем на земеделското стопанство, трябва да се стопанисва съгласно чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП)

7. За кандидати еднолични търговци по т. 1, буква „а“, за изпълнение на изискванията по т. 3 и т. 4 се признават обстоятелствата за физическото лице.

8. За кандидати еднолични дружества с ограничена отговорност, които не са регистрирани или са регистрирани преди по-малко от 24 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани, за изпълнение на изискванията по т. 3 и т. 4 се признават обстоятелствата на физическото лице, което е едноличен собственик на капитала на юридическото лице.

9. За кандидати еднолични дружества с ограничена отговорност, които не са

регистрирани или са регистрирани преди по-малко от 24 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани, за изпълнение на изискванията по т. 3 и т. 4 се признават и обстоятелствата за едноличния търговец, когато същото физическо лице е собственик на капитала на дружеството от учредяването му.

9.1. В случаите по т. 8 и т. 9, изискванията по т. 3 и т. 4 трябва да се поддържат от кандидата ЕООД или лицето, за което са признати обстоятелствата, в срока посочен в Условиата за изпълнение.

ВАЖНО:

10. Земеделските стопани, които преработват собствена земеделска продукция от животински произход, трябва да са собственици или ползватели на действащи животновъдни обекти, регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД). Изискването за регистрация по чл. 137 от ЗВД се прилага и за членовете на групата/организацията на производители. Кандидатите земеделски стопани и членовете на групата/организацията на производители следва да отглеждат същите видове животни, от които се осигурява собствената суровина за подпомаганата преработвателната дейност.

11. В Раздел 14 „Списък с общи документи“ от Условиата за кандидатстване са посочени документите, които трябва да се приложат, за да се удостовери допустимостта на кандидата. Условиата, за които не е предвиден документ, се проверяват служебно.

11.1 За кандидатите групи/организации на производители, съответствието с условието по т. 1, буква „б“ се проверява служебно.

11.2 Допустимостта на кандидатите по т. 1, буква „в“ се проверява служебно за регистрация на кандидата по Закона за храните (ЗХ), Закона за фуражите (ЗФ), Закона за виното (ЗВ) или Закона за маслодайната роза (ЗМР).

11.2.1. За кандидатите с производствени сектори, за които ЗХ, ЗФ, ЗВ и ЗМР не са приложими се извършва служебна проверка в Националния статистически институт за кода на основната или допълнителните икономически дейности на кандидата за 2024 (КИД 2008) и 2025 г. (КИД 2025), като за целта кандидатите попълват декларация, съгласно Приложение № 2. Проверката за кода на основната или допълнителните икономически дейности на кандидата за 2025 г. ще се извърши преди издаване на административен акт за одобрение, в случай на налични данни в НСИ или при подаване на искане за авансово/междинно или окончателно плащане.

11.2.2. Условието по т. 1, буква „в“ не се счита за изпълнено, когато съгласно справките от „Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел“, кандидатът няма регистрация от минимум 24 месеца преди подаване на заявлението за подпомагане.

11.3. За кандидатите по т. 1, буква „а“ се извършва служебна проверка в Регистъра на земеделските стопани, за доказване съответствието с условието по т. 3.1.

11.4. За информация на кандидатите, които попадат в хипотезите, описани в т. 7-9 : В Приложение № 4: Информация за попълване на заявление за подпомагане в СЕУ“, лист „Основна информация“, в т. 11. „Кандидат ЕТ/ЕООД, за което са признати обстоятелства по т. 1, буква „а“ от раздел 8 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условията за кандидатстване“ се посочва вида на кандидата съгласно т. 1 от настоящия раздел.

9. Критерии за недопустимост на кандидатите

1. Недопустими по приема са кандидати, за които не са изпълнени условията по раздел 8 „Критерии за допустимост на кандидатите“.
2. Недопустими по приема са кандидати, за които са налице следните обстоятелства:
 - 2.1. не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;
 - 2.2. физическо лице, собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД или собственик на предприятието на кандидата/бенефициента/ЕТ или лицето, представляващо кандидата, за което е налице някое от следните обстоятелства:
 - 2.2.1. осъден е с влязла в сила присъда, за престъпление по чл. 108а (чл. 114а – 114г от 31.01.2026 г.), чл. 159а -159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194- 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321, чл. 321а, и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс;
 - 2.2.2. осъден е с влязла в сила присъда, за престъпление, аналогично на тези по т. 2.2.1, в друга държава членка или трета страна;
 - 2.2.3. налице е конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен;
 - 2.2.4. опитал се е да повлияе на вземането на решение от страна на ДФЗ, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация;
 - 2.3. имат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към Столична община или общината по постоянен адрес или седалище на кандидата, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила;
 - 2.4. е установено, че:
 - 2.4.1. са представили документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;
 - 2.4.2. не са предоставили изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост или подбор;
 - 2.5. е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или на чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган;

2.6. са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или са обявени в несъстоятелност;

2.7. са в производство по заличаване;

2.8. са в производство по ликвидация, или са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или са преустановили дейността си.

ВАЖНО:

3. Изискванията по т. 2.3 не се прилагат, когато размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски е не повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година, но не повече от **50 000** лева.

4. Изпълнението на изискванията по точка 2 се декларира от кандидата към датата на подаване на заявлението за подпомагане и се проверяват служебно преди издаване на административния акт за одобрение, като се изискват:

4.1. официални документи, издадени от съответните компетентни органи - за обстоятелствата, за които не може да бъде извършена служебна проверка, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;

4.2. декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

5. Основанията за отстраняване по точка 2 се прилагат до изтичане на следните срокове:

5.1. определени във влязъл в сила акт на компетентните органи;

5.2. пет години от влизането в сила на присъдата по отношение на обстоятелства по точка 2.2.1 и 2.2.2, освен ако в присъдата е посочен друг срок на наказанието;

5.3. три години от влизането в сила на акт на компетентните органи, по отношение на обстоятелства по точка 2.4.1 или точка 2.5.

6. Кандидати/бенефициенти, за които е налице обстоятелство по точка 2 имат право да представят доказателства при подаване на заявлението за подпомагане или в срок до 10 дни от получаване на уведомление за констатираните обстоятелства, че са предприели действия за тяхното отстраняване, съгласно чл. 56 от Закона за обществените поръчки.

7. Не се предоставя подпомагане БФП на кандидати /бенефициенти, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от ЗМСП и за които се установи, че са учредени или преобразувани след **01.01.2023 г.**, с цел получаване на предимство в противоречие с целите на интервенцията, включително с цел получаване на БФП;

8. Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема в случаите, когато бъде установено, че кандидат за подпомагане е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и действащото законодателство в областта на селското стопанство.

9. Недопустими по приема са кандидати, които попадат в обхвата на член 5л) от Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна.

10. Допустими дейности

1. Подкрепата ще бъде насочена към материални и нематериални инвестиции, свързани със следните дейности:

- а) Инвестиции в процеси и технологии за производство на продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка;
- б) Инвестиции свързани с изграждане/реконструкция/ремонт на сгради и други недвижими активи, необходими за производството и маркетинга;
- в) Инвестиции в инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга;
- г) Инвестиции в активи за съхранение, преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване и сушене с цел запазване качеството на продукцията и суровината;
- д) Инвестиции в специализирани транспортни средства за превоз на суровини и/или готова продукция, включително хладилни транспортни средства;
- е) Инвестиции свързани с внедряването на системи за управление на качеството;
- ж) Инвестиции за производство и/или съхранение на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление;
- з) Инвестиции за постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения;
- и) Инвестиции в софтуер, свързан с преработвателната дейност на кандидата, включително чрез финансов лизинг;
- й) Инвестиции в оборудване на съоръжения за съхраняване или оползотворяване на различни отпадъчни суровини от селскостопански продукти, получени в резултат на извършваната преработка;
- к) Инвестиции в оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадъчни води, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в преработката и маркетинга.

2. Финансова помощ се предоставя за извършване на инвестиции в следните избрани производствени сектори, свързани с преработката/маркетинга на селскостопански продукти (земеделски суровини от първичното селскостопанско производство):

- а) мляко и млечни продукти, включително яйца от птици, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи мляко и млечни продукти;
- б) месо и месни продукти;
- в) плодове и зеленчуци, включително гъби;
- г) пчелен мед и пчелни продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи пчелен мед и пчелни продукти;
- д) зърнени, мелничарски и нишестени продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на хляб и тестени изделия;
- е) растителни и животински масла и мазнини с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на маслиново масло;
- ж) технически и медицински култури, включително маслодайна роза, билки и памук, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на тютюн и тютюневи

изделия, захар и сладкарски изделия;

з) готови храни за селскостопански животни (фуражи);

и) гроздова мъст, вино и оцет.

3. Селскостопанските продукти (земеделските суровини) от допустимите за финансова помощ сектори, за чиято преработка и/или маркетинг се кандидатства, трябва да са описани в приложение № I по чл. 38 от ДФЕС, наричано по-нататък „приложение № I от ДФЕС“, посочени в **Приложение № 5** от настоящите Условия за кандидатстване. Крайният продукт, получен в резултат от преработката на селскостопанските продукти (земеделските суровини), може да не е селскостопански продукт, описан в приложение № I от ДФЕС.

4. Съответствието на заявлението за подпомагане със секторите се определя въз основа на селскостопанските продукти (земеделските суровини), за чиято преработка и/или маркетинг се кандидатства, както и получените крайни продукти.

11. Условия за допустимост на дейностите:

1. Финансовата помощ по настоящата процедура се предоставя в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

2. Финансова помощ се предоставя на заявления за подпомагане, включващи инвестиции, които отговарят на разпоредбите на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) или/и Закона за водите (ЗВ).

3. Заявленията за подпомагане, представени от признати групи или организации на производители трябва да са пряко свързани с преработката на земеделските суровини, от сектора, в който е призната групата/организацията на производители.

4. Финансова помощ не се предоставя, ако за същите инвестиционни разходи кандидатът е получил публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз.

5. За подпомагане по реда на настоящата процедура кандидатите представят бизнес план по образец съгласно **Приложение № 6**, който съдържа подробно описание на планираните инвестиции и дейности за **5-годишен период**, а в случаите на инвестиции за извършване на строително-монтажни работи (СМР) – за **10-годишен период**, включително и когато те са включени в Таблица 2 „Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно“.

6. Бизнес планът трябва да доказва икономическа жизнеспособност, както и подобряване дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности за съответния период по т. 5. Кандидатите представят обосновка на заложените цени в производствената програма, като посочват информация за използваните източници – агропазарна статистика, публична информация от браншови организации, борсови цени, фактури и договори и др.

6.1. Когато кандидатът е подал заявления за подпомагане по настоящата интервенция и по интервенция **II.Г.2.1** „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, свързани с опазване компонентите на околната среда“, в които приходите от продажби

се формират от едни и същи продукти, при изчисляването на показателите на бизнес плана се отчитат общо заявените разходи и сумата на финансовата помощ по двете интервенции.

7. Бизнес планът, представен от група/организация на производители, трябва да е за дейностите по преработка на земеделски суровини, произведени от членовете на групата/организацията на производители, за което членовете попълват **Приложение № 7** и кандидата представя обосновка за сформирание на добивите в таблица 3.1 от бизнес плана (**Приложение № 6**).

8. Планираният размер на произведената от кандидата продукция трябва да покрива **най-малко 50%** от капацитета на преработвателното предприятие (обекта за преработка) за подпомаганата дейност по технологичен проект и се отнася за **всеки** един от продуктите, включени в бизнес плана, без да превишава максималния капацитет.

9. Минималният размер на произведената продукция по т. 8 се изчислява средноаритметично за срока за мониторинг по т. 11.

10. За кандидати земеделски стопани, **най-малко 51 на сто от общата годишна суровинна база** в производствената програма, за всяка една от годините на изпълнение по т. 11, трябва да е от собствени земеделски суровини. Кандидатът, трябва да докаже възможност за производството на съответните количества суровини, посочени в **Приложение № 7**, към датата на подаване на заявлението за подпомагане, като представи и обосновка за сформирание на добивите в таблица 3.1 от бизнес плана (**Приложение № 6**).

10.1. Към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да има налични площите за отглеждане на **едногодишни култури** до размера на площите за всяка една от годините на изпълнение на бизнес плана по т. 11. Към датата на подаване на искане за плащане, кандидатът трябва да отглежда площите с **едногодишни култури**, посочени в първата прогнозна година на бизнес плана. **Подаването на искане за плащане трябва да бъде след извършване на засяването/засаждането на едногодишните култури.**

10.2. Към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да отглежда площите с **многогодишни култури и трайни насаждения**, от които се добиват суровините за всяка една от годините на изпълнение по т. 11;

10.3. Към датата на подаване на заявлението за подпомагане в земеделското стопанство на кандидата трябва да се **отглеждат животните**, от които се добиват суровините за първата прогнозна година. За останалите години от изпълнението на бизнес плана по т. 11 е допустимо да се включат животни до максималния капацитет на животновъдния обект;

10.4. ДФ „Земеделие“ извършва проверка на заявените данни в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) за съответната стопанска година и/или налични данни за стопанската 2025/2026 година в регистъра на земеделските стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. и/или в Регистър животни и пчелини в ИСАК към датата на подаване на заявлението за подпомагане.

10.5. В случаите по т. 10.1-т. 10.3. декларираните данни, подлежат на проверка в

периода на мониторинг.

11. Кандидатите се задължават да изпълняват одобрения бизнес план, за период от:

- а) три години от датата получаване на окончателно плащане – за ползватели, които са микро-, малки или средни предприятия по смисъла на чл. 3 от ЗМСП;
- б) пет години след датата на получаване на окончателното плащане за ползватели, които са големи предприятия.

12. Заявленията за подпомагане се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към заявленията за подпомагане се прилагат документи за:

12.1. учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от **6 години** за кандидати микро-, малки или средни предприятия и **8 години** за кандидати големи предприятия, считано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за СМР за изграждане на нов строеж, надстрояване и/или пристрояване на съществуващ строеж, за които се изисква разрешение за строеж/съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ);

12.2. документ за ползване на имота за срок не по-малко от **6 години** за кандидати микро, малки или средни предприятия и **8 години** за кандидати големи предприятия, считано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане – в случай на кандидатстване за разходи за:

- а) закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за подобряване на производството и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ;
- б) СМР извън случаите по т. 12.1.

13. Документ по т. 12.2 не се изисква при кандидатстване за подпомагане за закупуване на специализирани транспортни средства и мобилни преработвателни съоръжения, които:

- а) не са трайно прикрепени към земята, сградите или помещенията;
- б) поради своето естество или предназначение не се използват в затворени помещения.

14. Към заявленията за подпомагане, включващи разходи за СМР, се прилагат:

- а) заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените СМР не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ;
- б) одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект (работни чертежи и детайли)“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (обн., ДВ, бр. 51 от 2001 г.). *На етап кандидатстване се прилагат част „Технологична“ и част „Архитектура“ в тяхната цялост и обяснителните записки по останалите части, ведно със ситуационни чертежи към тях, от одобрения инвестиционен проект. В документите следва да е са посочени РЗП на сградите, за които се кандидатства и площта на вертикалната планировка (когато е приложимо). При необходимост ДФЗ може да изиска останалите части на инвестиционния проект;*

- в) подробни количествени сметки за предвидените СМР, заверени от правоспособно лице;
- г) влязло в сила разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ;
- д) становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж или поставяне, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ.
- 15.** Заявленията за подпомагане, които включват разходи за преместваеми обекти, се придружават с разрешение за поставяне, издадено в съответствие със ЗУТ.
- 16.** За заявления за подпомагане, включващи само заявени за подпомагане разходи за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за подобряване на производството, за които съгласно технологичен проект се изисква поставяне в затворени помещения, кандидатът предоставя документ за собственост или документ, доказващ правно основание за ползване за не по-малко от **6 години** от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане, на сградите или помещенията, където ще бъдат поставени или монтирани и за срок от **8 години** - за кандидати големи предприятия.
- 16.1.** В случаите на заявени разходи по **т. 16**, когато помещенията, в които ще се поставят активите не са въведени в експлоатация, съгласно приложимото законодателство, разходите за тези помещения се включват в **таблица 2 от бизнес плана (Приложение № 6)** и за тях кандидатите са длъжни да представят документа, посочен в **т. 15** от раздел 14 „Списък с общи документи“.
- 17.** Към заявленията за подпомагане се прилага технологичен проект, ведно със схема и описание на технологичния процес, необходимите машини, използваните количества суровини, описание на годишния производствен капацитет на преработвателното предприятие (обекта за преработка) по видове продукция, заложи в производствената и търговска програма на бизнес плана.. Технологичните проекти в секторите по **т. 2** букви „а“ и „б“ от раздел 10 „Допустими дейности“ следва да бъдат заверени от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ).
- 17.1.** Когато не се изисква одобрение на инвестиционен проект за издаване на разрешение на строеж или не се изисква издаване на разрешение за строеж, към заявлението за подпомагане, включващи разходи по **т. 1.1.5. - т. 1.1.6.** от раздел 12 „Допустими разходи“, се прилага становище от правоспособно лице, регистрирано в съответната професионална секция в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП), включително схема и описание на технологичния процес и описание на капацитета им.
- 18.** Финансова помощ се предоставя и за инвестиции за производство на енергия от ВЕИ, включително от биомаса, която се използва за дейностите, за които се кандидатства, попадащи в някои от секторите по **т. 2** от раздел 10 „Допустими дейности“.
- 19.** Инвестициите по **т. 18**, се подпомагат, ако са за производство на енергия за собствено потребление и собствени нужди и същите не надхвърлят необходимото количество енергия за покриване нуждите на обекта за преработка, в които се произвеждат крайните продукти, включени в производствената програма на бизнес плана **Приложение № 6**.

20. При комбинирано топло- и електропроизводство капацитетът на инсталацията трябва да съответства на необходимата за дейностите на предприятието (обекта за преработка) полезна топлинна енергия.

21. Заявления за подпомагане с инвестиции за производство на енергия от биомаса, включително от течни, газообразни и твърди горива от биомаса, *когато са произведени от кандидата*, се подпомагат при условие, че отговарят на критериите за намаление на емисиите на парникови газове **и/или** критериите за устойчивост, определени в чл. 37 от Закона за енергията от възобновяеми източници, Наредбата за критериите за устойчивост на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса (обн., ДВ, бр. 95 от 2012 г.).

22. Към заявлението за подпомагане се прилага анализ, удостоверяващ изпълнението на условията по т. **18-21**, както и т. **10.2** и т. **15** от раздел 12.1 „Условия за допустимост на разходите“, изготвен и съгласуван от правоспособно лице с компетентност в съответната област, вписан в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП).

11.1 Недопустими дейности

1. Финансова помощ не се предоставя, ако за същите инвестиционни разходи кандидатът е получил публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз.

2. Финансова помощ не се предоставя за дейности и разходи:

а) включени в оперативните програми на кандидати – организации на производители, свързани с преработка на селскостопански продукти;

б) включени за подпомагане по интервенции **І.Д.2** „Инвестиции в лозаро-винарския сектор“ и **І.Д.5** „Инвестиции в екологични съоръжения“ на Стратегическия план, респективно в **Наредба № 14 от 11 септември 2023 г.** за условията и реда за предоставяне на финансова помощ по интервенциите в лозаро-винарския сектор, включени в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 - 2027 година ;

в) свързани с производството и съхранението на маслиново масло и трапезни маслини;

г) свързани с преработка и/или маркетинг на риба и рибни продукти;

3. Финансова помощ не се предоставя за заявленията за подпомагане, включващи инвестиции, които не отговарят на Европейското и национално законодателство, вкл. и когато има постановен административен акт по реда на глава шеста от ЗООС и/или по чл. 31 от ЗБР за неодобряване осъществяването/несъгласуване на инвестиционното предложение/плана/програмата/проекта или за прекратяване на процедурата, включително и поради недопустимост спрямо режими, определени в утвърдени ПУРБ.

4. Закупуване на земя и сгради;

5. Всички дейности и разходи, които не са сред посочените като допустими в Условията за кандидатстване

ВАЖНО:

6. Не се подпомагат като самостоятелни заявления за подпомагане или дейности, в

които са заявени за финансиране само разходи за:

- а) събарянето на стари сгради и производствени съоръжения;
- б) инвестициите в нематериални активи;
- в) единствено маркетинг на продукт/продукти, с изключение на случаите, когато тези продукти са получени в резултат на преработка на селскостопански продукти (земеделски суровини), извършена от кандидата;
- г) закупуване на специализирани транспортни средства;
- д) инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление, вкл. и за закупуване и инсталиране на съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) за монтиране към съществуващи фотоволтаични системи;
- е) пречиствателни съоръжения;
- ж) оборудване и съоръжения за съхраняване, третиране и оползотворяване на отпадъци/остатъци в резултат на извършената преработка на селскостопански продукти;
- з) оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадни води, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в преработката и маркетинга;
- и) съоръжения, машини и оборудване за производството на течни, газообразни и твърди горива от биомаса;
- й) в комбинация само от дейностите, изброени в точки от „а“ до „и“.

7. Финансова помощ не се предоставя за дейности свързани с преработка на селскостопански продукти, които не са земеделски суровини, с изключение на случаите, когато селскостопанските продукти са междинен продукт от преработката на земеделски суровини, извършена от кандидата.

11.2 Срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:

1. Одобреното заявление за подпомагане се изпълнява в срок до **24 месеца**, а за заявления за подпомагане, включващи разходи за строително-монтажни работи, за които се изисква издаване на разрешение за строеж, в срок до **36 месеца** от датата на подписването на административния договор за предоставяне на финансова помощ, но не по-късно от 1 септември 2029 г.

12. Допустими разходи

1. Инвестиционни разходи:

1.1. Разходи за материални инвестиции за:

- 1.1.1. Изграждане/ремонт/реконструкция на сгради и други недвижими активи, свързани с производството и/или маркетинга;
- 1.1.2. Закупуване, включително чрез финансов лизинг, на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес по преработка и маркетинга, както и инсталирането им;

- 1.1.3. Закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани транспортни средства за превоз на суровини и/или готова продукция;
- 1.1.4. Изграждане, закупуване на инсталации за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление;
- 1.1.4.1. Закупуване и инсталиране на съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии) към съществуващи фотоволтаични системи;
- 1.1.5. Изграждане, закупуване на оборудване за съоръжения за съхраняване на отпадни води, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в преработката и маркетинга;
- 1.1.6. Изграждане, закупуване на оборудване за съоръжения и машини, за производството на течни, газообразни и твърди горива от биомаса, използвани за производство на енергия за собствено потребление и собствени нужди, позволяващи и оползотворяването на остатъците/отпадъците от преработването на земеделските суровини;
- 1.1.7. Изграждане/модернизиране, включително оборудване на лаборатории, които са собственост на кандидата, разположени са на територията на преработвателното предприятие (обекта за преработка), включено в заявлението за подпомагане и са пряко свързани с нуждите на производствения процес, включително чрез финансов лизинг;
- 1.2. Разходи за нематериални инвестиции за:**
- 1.2.1. Внедряването на системи за управление на качеството, постигане съответствие със стандартите на Общността;
- 1.2.2. Закупуване на софтуер свързан с преработвателната дейност на кандидата, включително чрез финансов лизинг.
- 2. Общи разходи:** Разходи, свързани със заявлението за подпомагане, в т.ч. разходи за такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение.

12.1 Условия за допустимост на разходите

1. Финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства по отделните бюджети в раздел 5 „Бюджет по приема“, под формата на възстановяване на **действително направени и платени допустими разходи.**
2. Допустими за подпомагане са само разходи, включени в заявлението за подпомагане, които отговарят на условията за кандидатстване.
- 2.1. Разходите по настоящата процедура за предоставяне на БФП трябва да са необходими за изпълнението на заявлението за подпомагане, да са приемливи, обосновани и да отговарят на принципа на добро финансово управление, по-специално от гледна точка на икономичността и ефикасността в съответствие с чл. 33 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
3. Дейностите и разходите по заявлението за подпомагане, с изключение на разходите по т. 2 от раздел 12 „Допустими разходи“ са допустими за подпомагане, ако са

извършени *след подаване на заявлението за подпомагане*, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. Разходите за СМР са допустими за подпомагане при спазване изискванията на чл. 12 от Наредба № 4/2024 г.

4. Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искане за междинно или окончателно плащане за същия актив.

5. Разходите за софтуер по т. 1.2.2 от раздел 12 „Допустими разходи“ не могат да надхвърлят **10 на сто от инвестиционните разходи по т. 1.1 от раздел 12 „Допустими разходи“**, но не повече от **25 500** евро.

6. Разходите по т. 2 от Раздел 12 „Допустими разходи“:

6.1. са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2023 г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени;

6.2. не могат да надхвърлят **9,75 на сто от общия размер на допустимите инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане**.

7. Компонентите на разходите по т. 2 от Раздел 12 „Допустими разходи“ не могат да превишават следните стойности:

7.1. Допустимите разходи за консултантски услуги, свързани с подготовка на заявлението за подпомагане, изработка на бизнес план, анализ за икономическа устойчивост на проекта, подготовка на искане за плащане, отчитане и управление на проекта, вкл. правни услуги, като част от разходите по т. 2 от Раздел 12 „Допустими разходи“ не могат да превишават **пет на сто от допустимите инвестиционни разходи по т. 1 от Раздел 12 „Допустими разходи“**, но не повече от **40 000** евро;

7.2. Допустимите разходи за изготвяне на технически и/или работен проект, като част от разходите по т. 2 от Раздел 12 „Допустими разходи“, не могат да превишават **2,25** на сто от допустимите разходи за проектирания обект;

7.3. Допустимите разходи за строителен надзор, свързан с допустимите инвестиционни разходи по проекта, като част от разходите по т. 2 от Раздел 12 „Допустими разходи“, не могат да превишават **1 на сто от допустимите разходи за проектирания обект**;

7.4. Допустимите разходи, свързани с допустимите инвестиционни разходи по проекта, за оценка на въздействието върху околната среда, хонорари за архитекти и инженери, извън тези по т. 7.1, т. 7.2 и т. 7.3, като част от общите разходи по т. 2 от Раздел 12 „Допустими разходи“ не могат да превишават **1,5 на сто от допустимите разходи по т. 1.1 и т.1.2 от Раздел 12 „Допустими разходи“**.

7.5 Допустимите разходи по т. 7.2. и 7.3. се изчисляват в зависимост от размера на допустимите разходи, за които се изготвя технически и/или работен проект и/или се извършва строителен надзор;

7.6. Максимално допустимия размер на площта (измерена в метри на квадрат /м2/) за финансиране на разходи за СМР за „Вертикална планировка без площадкови мрежи“, „Вертикална планировка с площадкови мрежи“ и „Озеленяване/Ландшафтна архитектура“ не трябва да надвишават **2.5 /два и половина/ пъти** размера на разгънатата застроена площ на заявените за подпомагане разходи за СМР по изграждане, реконструкция, основен ремонт, текущ ремонт и довършителни работи на сгради,

свързани с допустимите дейности определени в Условието за кандидатстване.

8. ДФ „Земеделие“ (ДФЗ) извършва оценка на основателността на предложените за финансиране разходи от Раздел 12 „Допустими разходи“, чрез съпоставяне на предложените разходи с определените от РА референтни разходи за допустими за финансиране активи и/или сравняване на представени оферти.

9. Списък с наименованията на активите, дейностите и услугите, за които са определени референтни разходи, е приложен към настоящите условия за кандидатстване - **Приложение № 8.**

10. За всеки заявен за финансиране разход от Раздел 12 „Допустими разходи“, който към датата на подаване на заявлението за подпомагане е включен в списъка по т. 9 кандидатът представя една независима оферта, която съдържа наименованието на оферента, правна форма, ЕИК/БУЛСТАТ, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата и подпис на оферента, марка и модел (когато е приложимо), подробна техническа спецификация на доставките/услугите (в случай на СМР – КСС, съответстващи на количествените сметки към отделните части на инвестиционния проект), цена в евро, с посочен данък върху добавената стойност (ДДС). *ДФЗ извършва съпоставка между размера на определения референтен разход и на предложението за финансиране от кандидата, като одобрява за финансиране разхода до по-ниския му размер.*

10.1. За допустимост на разходите по т. 1.1.4.1 от раздел 12, кандидатите трябва да имат валидна гаранция за произход на енергията, налична в „Регистър издадени гаранции“ на електронната страница на Агенция за устойчиво енергийно развитие или да представят документите по т. 6 и т. 23 от раздел 14 „Списък общи документи“, доказващи наличието на фотоволтаична инсталация.

10.2. Разходите по т. 1.1.4.1. от раздел 12 са допустими само в случай, че са предназначени за свързване към съществуваща фотоволтаична система, за увеличаване капацитета за съхранение на съществуващи автономни системи или за промяна на начина на функциониране на наличните мрежови фотоволтаични системи. Условието трябва да е описано в документа по т. 22 от раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите.

11. За всеки заявен за финансиране разход от Раздел 12 „Допустими разходи“, който към датата на подаване на заявлението за подпомагане не е включен в списъка по т. 9, кандидатът представя **най-малко три съпоставими независими оферти**, които съдържат наименованието на оферента, правна форма, ЕИК/БУЛСТАТ, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата и подпис на оферента, марка и модел (когато е приложимо), подробна техническа спецификация на доставките/услугите (в случай на СМР – КСС, съответстващи на количествените сметки към отделните части на инвестиционния проект), цена в евро, с посочен ДДС. *В тези случаи ДФЗ извършва съпоставка между размера на разхода, посочен във всяка от представените оферти, проверява за наличие на референтен разход за активите от избраните и неизбраните оферти, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския размер.*

12. В случаите по **т. 10 и т. 11** оферентите, когато са местни лица, следва да са вписани в търговския регистър, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност, съгласно националното им законодателство. Оферентите на СМР, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите. **За информация на кандидатите:** Дейностите по монтиране на съоръжения за биомаса, слънчеви фотоволтаични преобразуватели, слънчеви топлинни инсталации, геотермални системи се извършват единствено от юридически лица, ангажирани в екипа си лица, притежаващи необходимата професионална квалификация, включени в списъка по чл. 21 на ЗЕВИ, поддържан на интернет страницата на АУЕР:

https://www.seea.government.bg/bg/?option=com_grid&gid=14_mg_0&p=34.

12.1. Изискването по **т. 12** за вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията не се прилага за физически лица, предоставящи услуги по **т. 2** от раздел 12. „Допустими разходи“.

13. Когато за заявления за финансиране разход кандидатът е представил съпоставими оферти, независимо дали разходът е включен в списъка по **т. 9**, ДФЗ извършва съпоставка между размера на разхода, посочен във всяка от представените оферти, проверява за наличие на референтен разход за активите от избраната и от неизбраните оферти, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския размер.

13.1. *За всеки заявен за финансиране разход се представя договор с изпълнител, съдържащ марка и модел (когато е приложимо), подробна техническа спецификация на доставките/услугите (в случай на СМР – КСС, съответстващи на количествените сметки към отделните части на инвестиционния проект), цена в евро, с посочен данък върху добавената стойност (ДДС).*

14. Изискванията по **т. 8-13** не се прилагат по отношение на заявени за финансиране разходи за такси за извършвани услуги от държавни и/или общински органи и институции.

15. При заявени разходи по **т. 1.1.6** от раздел 12. „Допустими разходи“, без да са заявени разходи по **т. 1.1.4** от раздел 12. „Допустими разходи“, кандидатите трябва да имат действаща инсталация за производство на енергия от твърди, течни и газообразни горива от биомаса, което се описва в документа по **т. 22** от раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите“. Кандидатите трябва да имат валидна гаранция за произход на енергията, налична в „Регистър издадени гаранции“ на електронната страница на Агенция за устойчиво енергийно развитие или да представят документите по **т. 6 и т. 23** от раздел 14 „Списък с общи документи“, доказващи наличието на инсталация за производство на енергия от твърди, течни и газообразни горива от биомаса.

16. **За кандидати, които се явяват възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки (ЗОП):**

16.1. За разходите по **т. 2** от Раздел 12. „Допустими разходи“, извършени преди подаване

на заявлението за подпомагане, не се изисква да се представят оферти, когато за тях са определени стойности в т. 7 от настоящият раздел. Допустимите разходи по т. 2 от Раздел 12. „Допустими разходи“ не може да надхвърлят стойностите по т. 7 от настоящият раздел.

16.2. За разходите по т. 2 от Раздел 12 „Допустими разходи“, извършени преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатите при подаването му представят всички документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и, ведно с договора с избрания изпълнител.

16.3. Когато заявеният за финансиране разход не е включен в списъка по т. 9 към датата на подаване на заявлението за подпомагане, обосноваването на разходите се преценява чрез представяне на най-малко три съпоставими независими оферти, по които оферентите трябва да отговорят на изискванията по т. 12.

16.3.1. Минималното съдържание на офертите по т. 16.3. е наименование на оферента, дата на издаване на офертата, подпис на офертата, техническо предложение, ценово предложение в евро, с посочен ДДС.

16.4. Офертите по т. 10 и т. 11 се събират чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно ЗОП, като кандидатите публикуват на платформата по чл. 39а от ЗОП информация относно вида на услугата или доставката или строителството, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на услугата/доставката/строителството. Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък **от 5 работни дни**;

16.4.1. Държавен фонд „Земеделие“ извършва съпоставка между размера на разхода, посочен в представените оферти и размера на определения референтен разход, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския му размер.

16.5. *Техническите спецификации, с посочени минимални параметри или подробно описание на актива/услугата, описани в СЕУ в Таблица за заявените разходи в Приложение № 4 към Условието за кандидатстване, трябва да съответстват на публикуваното на профила на купувача при набиране на офертите.*

16.6. Извън случаите по т. 16.2. е допустимо кандидатите да стартират процедура за избор на изпълнител по реда на ЗОП, след подаване на заявлението за подпомагане.

12.2 Недопустими разходи

1. Разходи за закупуване и/или инсталиране на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;
2. Разходи за закупуване недвижима собственост, вкл. земя и сгради;
3. Разходи за данък върху добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидатите;
4. Оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховка, както и други разходи, възникнали при изпълнение на договори за лизинг, марж/печалба за лизингодателя, разходи за лихви, разходи за неустойки и такси, режимни разходи,

- разходи за краткотрайни материални активи (активи с ограничен срок на ползване, като: инвентар, касетки, щайги, инструменти, облекла, посуда и др.);
5. Разходи за банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви;
6. Разходи за принос в натура;
7. Разходи за изследвания за разработване на нови продукти, процеси и технологии;
8. Разходи за търговия на дребно;
9. Разходи за закупуване, включително чрез финансов лизинг, на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер, за частта над пазарната им стойност;
10. Разходи за сертификация по НАССР (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки) и по други международно признати стандарти;
11. Разходи, които представляват обикновена подмяна;
12. Разходи, свързани с плащания в брой;
13. Общи разходи, извършени преди **01.01.2023 г.**;
14. Разходи за пътни превозни средства, които не попадат в определението за специализирани транспортни средства;
15. Разходи, извършени *преди* подаването на заявлението за подпомагане от страна на кандидата, независимо дали всички свързани плащания са направени или не, с **изключение** на разходите по т. 2 от раздел 12 „Допустими разходи“, извършени след 01.01.2023 г.;
16. Разходи за СМР, включени в заявлението за подпомагане, **в случай на неспазване на изискванията на чл. 12 от Наредба № 4/2024 г.**;
17. Инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда;
18. Инвестиции за производство на енергия от ВЕИ, които не отговарят на изискването на допустимост по т. 18-22 от раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите“;
19. Разходи за мобилни/преместваеми инсталации за производство на енергия от ВЕИ;
20. Не са в съответствие с чл. 189, параграф 3, буква „е“ от Регламент (ЕС, Евратом) № 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, съгласно който разходите следва да са приемливи, обосновани и отговарят на принципа на добро финансово управление, по-специално от гледна точка на икономичността и ефикасността;
22. Финансова помощ не се предоставя, ако за същите инвестиционни разходи кандидатът е получил публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз;
23. Разходи, които надвишават лимитите посочени в т. 7 от раздел 12.1 „Условия за допустимост на разходите“.
24. Разходи, в частта им, която надвишава определените референтните разходи;
25. Всички други разходи, които не са определени като допустими съгласно **раздел 12** „Допустими разходи“.

13. Критерии за подбор, в т.ч. извършване на предварителна оценка (ако е приложимо)

1. Предварителна оценка по критериите за подбор се извършва, когато заявената финансова помощ на подадените заявления за подпомагане надвишава с повече *от 50 на сто* бюджета, определен в раздел 5 „Бюджет по приема“.

1.1. Предварителната оценка по чл. 11 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г. се извършва въз основа на приложените към заявленията за подпомагане изискуеми документи за доказване на съответствие с изпълнение на изискванията на съответния критерий за подбор и служебни проверки за условията, за които не е предвидено представяне на документи.

2. Критериите за подбор, по които ще бъдат класирани постъпилите заявления за подпомагане, са както следва:

№	Критерий за подбор	Минимално изискване	Макс. брой точки
1.	Заявления за подпомагане подадени от групи/организации на производители.	Заявления за подпомагане, подадени от признати от министъра на земеделието и храните групи/организации на производители. Извършва се служебна проверка. <i>(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг).</i>	10
2.	Заявления за подпомагане подадени от кандидати регистрирани земеделски стопани или групи/организации на производители, за преработка на собствени земеделски суровини.	<ul style="list-style-type: none"> Над 75% от общия обем на преработваните суровини, са произведени в земеделското стопанство на кандидата. Над 75% от общия обем на преработваните суровини, са произведени в земеделското стопанство на физическото лице собственик на капитала- за кандидати, новорегистрирани еднолични търговци и ЕООД. Над 75% от общия обем на преработваните суровини са произведени от членовете на групата или организацията на производители, която е кандидат за подпомагане. <i>(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)</i>	15

3.	Заявления за подпомагане подадени от кандидати преработвателни предприятия, за преработка на земеделски суровини от регистрирани земеделски стопани или признати групи/организации на производители.	<ul style="list-style-type: none"> • Над 50% от общия обем на преработваните суровини с изключение на червено месо е от регистрирани земеделски стопани или признати групи/организации на производители. • Над 30 % от общия обем на преработваните суровини от червено месо е от регистрирани земеделски стопани или признати групи/организации на производители. <p><i>(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)</i></p>	10
4.	Средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три години, е по-голям от общата стойност на заявените разходи по заявлението за подпомагане.	<p>Точките по критерия зависят от съотношението (К) на заявената стойност на заявлението за подпомагане и средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три завършени финансови години (2022, 2023 и 2024 г.).</p> <p>Заявления за подпомагане, за които съотношението (К) е число по-малко или равно на 0 (нула) или по-голямо от 10 (десет), получават 0 точки.</p> <p>Заявления за подпомагане, за които съотношението (К) е число по-голямо от 0 (нула) и по-малко или равно на 2 (две), получават 20 точки.</p> <p>Заявления за подпомагане, за които съотношението (К) е число по-голямо от 2 (две) и по-малко или равно на 10 (десет), точките по критерия се изчисляват като от максималните 20 точки се извади разликата между съотношението (К) и 2, умножена по 2,375. Резултатът се закръглява до трети знак след десетичната запетая.</p> <p>Минимум - 0 т. / Максимум - 20 т.</p> <p>Пример:</p> <p>1) при $K \leq 0$ или $10 < K$ получава 0 точки;</p>	20

		2) при $0 < K \leq 2$ получава 20 точки; 3) при $2 < K \leq 10$ получава от 20 до 1 точки, изчислени по следната формула: $20 - (K - 2) * 2,375$	
5.	Заявления за подпомагане, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от ПРСР 2014-2020.	Заявления за подпомагане, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ са такива, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане със заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ по реда на Наредба №20 от 27 октомври 2015 година и/или нямат сключен административен договор по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-4.001, № BG06RDNP001-4.014, № BG06RDNP001-4.015 и № BG06RDNP001-4.018 по подмярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ (извършва се служебна проверка).	2
6.	Заявления за подпомагане, при които чрез изпълнението на одобрените инвестиции и дейности се осигуряване запазване на заетостта в предприятието и се създава поне едно ново работно място.	Средностисъчният брой на персонала на кандидата по процедурата за 2024 г. се изчислява като сбор от данните за среден списъчен брой на заетите лица, посочени в ред 1001 от Част I, Раздел 1 от „Отчета за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ и лицата, посочени в код 1400 и код 1600 от Част II на отчета. За кандидати, несъставящи баланс (ЕТ), данните се взимат от Справка заети лица за 2024 година. Условието по критерия за оценка не се счита за изпълнено, когато средностисъчният брой на персонала за 2024 година е 0 (нула). Данните от документите се сравняват с посочените данни за персонала от съответните таблици на бизнес плана (Приложение № 6)	5

		<p>След изплащане на финансовата помощ, е поет ангажимент за поддържане на средностисъчния брой на персонала в предприятието установен за годината предхождаща, подаване на заявлението за подпомагане и се създава поне едно ново работно място.</p> <p>(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)</p>	
7.	<p>Заявления за подпомагане с инвестиции и дейности в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси.</p>	<p>1. Всички допустими инвестиционни разходи в заявлението са свързани с инвестиции в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси, / съгласно Приложение № 9 - 5 точки;</p> <p>2. Над 25%* от допустимите инвестиционни разходи в заявлението са свързани с инвестиции в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси, съгласно Приложение № 9 - 2 точки;</p> <p>(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)</p>	5
8.	<p>Заявления за подпомагане с инвестиции, които подпомагат внедряването в предприятията на иновативни решения</p>	<p>Над 10 %* от допустимите инвестиции, включват и подпомагане внедряването в предприятията на иновативни решения, изпълнявани чрез Европейското партньорство за иновации /ЕПИ/, както и инвестиции, за които има издаден документ за ползван патент и/или полезен модел по смисъла на Закона за патентите и регистрацията на полезните модели.</p> <p>(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)</p>	5
9.	<p>Инвестиции за производство на крайни продукти със защитени</p>	<p>В обекта за преработка, включен в заявлението за подпомагане, съгласно бизнес плана се произвежда поне един</p>	5

	<p>наименования за произход, защитени географски указания, храни с традиционно специфичен характер и незадължителния термин за качество планински продукт.</p>	<p>краен продукт, за който кандидата е вписан в регистъра на защитените наименования за произход и/или защитени географски указания и/или храни с традиционно специфичен характер и/или незадължителния термин за качество планински продукт.</p> <p>Извършва се служебна проверка на следния електронен адрес: https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/politiki-po-agrohranitelnata-veriga/zashiteni-naimenovaniya/</p> <p>(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)</p>	
	Минимален брой точки		10
	Максимален брой точки		67

*** Точки по критерия се присъждат на база на заявените разходи при извършване на предварителна оценка и на база допустими разходи при извършване на административните проверки.**

3. Общият максимален брой на точките по настоящата процедура е **67** точки.
4. Подпомагат се заявления за подпомагане, получили не по-малко от **10** точки по критериите за подбор.
5. Заявленията за подпомагане се класират в низходящ ред според получения общ брой точки по критериите за подбор.
- 5.1. Съответствието с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане, съгласно посочени данни от кандидата, представени документи и извършени служебни проверки.
6. **При оценка на заявленията за подпомагане:**
 - 6.1. По **критерий 1** предимство получават заявления за подпомагане, подадени от признати от министъра на земеделието и храните групи/организации на производители. Извършва се служебна проверка. (Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг).
 - 6.2. По **критерий 2** предимство получават заявления за подпомагане, подадени от кандидати регистрирани земеделски стопани или групи/организации на производители, за преработка на собствени земеделски суровини:
 - 6.2.1. Над 75% от общия обем на преработваните суровини, са произведени в земеделското стопанство на кандидата.
 - 6.2.2. Над 75% от общия обем на преработваните суровини, са произведени в земеделското стопанство на физическото лице или физическото лице търговец

собственик на капитала- за кандидати, новорегистрирани еднолични търговци и ЕООД, за които са признати обстоятелствата по т. 7, т. 8 и т. 9 от раздел 8 „Критерии за допустимост на кандидатите“.

6.2.3 Над 75% от общия обем на преработваните суровини са произведени от членовете на групата или организацията на производители, която е кандидат за подпомагане.

Данните се взимат от документите по т. 3 Бизнес план, т. 13 Технологичен проект и т. 22 (Приложение № 7: Декларация за видовете и количества суровини) от Раздел 14 „Списък с общи документи“. ДФ „Земеделие“ извършва оценка за размера на общия обем на преработваните суровини за всяка една от прогнозните години за периода на мониторинг, съгласно посочените от кандидата данни в таблица Т.3.1 на бизнес плана, при спазване на условията по т. 10.1-10.4 от раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите“.

6.2.4. За кандидати еднолични търговци се признават обстоятелствата за физическото лице.

6.2.5. За кандидати ЕООД, които са получили приоритет по т. 6.2.2, към датата на подаване на искане за плащане, както и в периода на мониторинг по т. 11 от раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите“, над 75% от общия обем на преработваните суровини трябва да се произвеждат в земеделското му стопанство или в земеделското стопанство на лицето, за което са признати обстоятелствата по т. 8 и т. 9 от раздел 8 „Критерии за допустимост на кандидатите“.

(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)

6.3. По критерий 3 предимство получават заявления за подпомагане, подадени от кандидати преработвателни предприятия, за преработка на земеделски суровини от регистрирани земеделски стопани или признати групи/организации на производители:

6.3.1. Над 50% от общия обем на преработваните суровини, с изключение на червено месо е от регистрирани, земеделски стопани или признати групи/организации на производители.

6.3.2 Над 30 % от общия обем на преработваните суровини от червено месо е от регистрирани земеделски стопани или признати групи/организации на производители.

Данните се взимат от документ по т. 3 Бизнес план и т. 13 Технологичен проект, от Раздел 14. „Списък с общи документи“. Изчисленията на общия обем на преработваните суровини се извършват за всяка една от прогнозните години за периода на мониторинг, съгласно посочените от кандидата данни от таблици Т.3.1 и Т.3.2 на бизнес плана.

При подаване на искане за окончателно плащане, бенефициентите трябва да представят договори, с описани количества и цени на суровините като доказателство, че над 50% от общата суровинна база, с изключение на червено месо **или** над 30 % от общата суровинна база от червено месо е от регистрирани земеделски стопани или признати групи/организации на производители. За преработвателните предприятия в сектор „месо и месни продукти“, когато суровината база е от кланични пунктове,

суровината трябва да е придружена от доказателство за произход от регистрирани земеделски стопани.

(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)

6.4. По критерий 4 предимство получават заявления за подпомагане подадени от кандидати, за които средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три години, е по-голям от общата стойност на заявените разходи по заявлението за подпомагане.

6.4.1. Точките по критерия зависят от съотношението (K) на заявената стойност на заявлението за подпомагане и средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три завършени финансови години (2022, 2023 и 2024 г.)

Заявления за подпомагане, за които съотношението (K) е число по-малко или равно на 0 (нула) или по-голямо от 10 (десет), получават 0 точки.

Заявления за подпомагане, за които съотношението (K) е число по-голямо от 0 (нула) и по-малко или равно на 2 (две), получават 20 точки.

Заявления за подпомагане, за които съотношението (K) е число по-голямо от 2 (две) и по-малко или равно на 10 (десет), точките по критерия се изчисляват като от максималните 20 точки се извади разликата между съотношението (K) и 2, умножена по 2,375. Резултатът се закръглява до трети знак след десетичната запетая.

Минимум - 0 т. / Максимум - 20 т.

Пример:

1) при $K \leq 0$ или $10 < K$ получава 0 точки;

2) при $0 < K \leq 2$ получава 20 точки;

3) при $2 < K \leq 10$ получава от 20 до 1 точки, изчислени по следната формула:
 $20 - (K - 2) * 2,375$

6.4.2 За получаване на предимство по критерий 4 се взема предвид оперативната печалба на кандидата от последните три завършени финансови години (2022, 2023 и 2024 г.), която се определя, като се използват следните данни от ОПР за съответната финансова година: стойността от Раздел А, т. I „Приходи от оперативна дейност”, ред „Общо за група I”, (код 15000) от приходната част на ОПР за съответната финансова година минус стойността от Раздел А, т. I „Разходи за оперативна дейност”, ред „Общо за група I”, (код 10000) от разходната част на ОПР за съответната финансова година плюс стойността от ред „Разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи”, (код 10410) от разходната част на ОПР за съответната финансова година. Изчислява се средноаритметичния размер на оперативната печалба за последните три завършени финансови години (2022, 2023 и 2024 г.) с помощта на лист „4. Оперативна печалба“ от Приложение №4.

6.4.3. Данните ще се взимат по служебен път от НСИ, като за годините, за които кандидатът не е подал ГФО, се считат за 0 (нула).

6.5. По критерий 5 предимство получават заявления за подпомагане, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от ПРСР 2014-2020.

Заявления за подпомагане, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ са такива, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане със заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ по реда на Наредба №20 от 27 октомври 2015 година и/или нямат сключен административен договор по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-4.001, № BG06RDNP001-4.014, № BG06RDNP001-4.015 и № BG06RDNP001-4.018 по подмярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ (**извършва се служебна проверка**).

6.6. По критерий 6 предимство получават заявления за подпомагане, при които чрез изпълнението на одобрените инвестиции и дейности се осигуряване запазване на заетостта в предприятието и се създава поне едно ново работно място.

6.6.1. Средносписъчният брой на персонала на кандидата по процедурата за 2024 г. се изчислява като сбор от данните за среден списъчен брой на заетите лица, посочени в ред 1001 от Част I, Раздел I от „Отчета за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ и лицата, посочени в код 1400 и код 1600 от Част II на отчета. За кандидати, несъставящи баланс (ЕТ), данните се взимат от Справка заети лица за 2024 година. Условието по критерия за оценка не се счита за изпълнено, когато средносписъчният брой на персонала за 2024 година е 0 (нула). Данните от документите се сравняват с посочените данни за персонала от съответните таблици на бизнес плана (**Приложение № 6**). Средносписъчният брой на персонала на кандидата за 2024 г. се изчислява с помощта на Таблица „Средносписъчният брой на персонала“ от Приложение № 4. „Образец на заявление за подпомагане, с данни за попълване в електронен формат в СЕУ“.

6.6.2. След изплащане на финансовата помощ, е поет ангажимент за поддържане на средносписъчния брой на персонала в предприятието установен за 2024 година и се създаде поне едно ново работно място.

6.6.3. Данните се взимат по служебен път от НСИ, като кандидата дава съгласие за ползване на данните чрез подписване на Приложение № 2: Декларация при кандидатстване.

(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)

6.7. По критерий 7 предимство получават заявления за подпомагане с инвестиции и дейности в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси.

Заявления за подпомагане с инвестиции и дейности в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси, са такива, при които:

6.7.1. Всички допустими инвестиционни разходи в заявлението са свързани с инвестиции в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси, съгласно Приложение № 9 - 5 точки;

6.7.2. Над 25%* от допустимите инвестиционни разходи в заявлението са свързани с инвестиции в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси, съгласно **Приложение № 9 - 2 точки**;

Допустимите инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане, които попадат в **Приложение № 9**, следва да са описани и обосновани в Таблица 1А: „Инвестиционни разходи свързани с инвестиции и дейности в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси“ от документа по т. 3 Бизнес план (**Приложение № 6**) от Раздел 14. „Списък с общи документи“.

* Точки по критерия се присъждат на база на заявените разходи при извършване на предварителна оценка и на база допустими (одобрени) разходи при извършване на административните проверки

(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг)

6.8. По **критерий 8** предимство получават заявления за подпомагане с инвестиции, които подпомагат внедряването в предприятията на иновативни решения.

6.8.1. Условието се счита за изпълнено, когато над 10 %* от допустимите инвестиции, включват и подпомагане внедряването в предприятията на иновативни решения, изпълнявани чрез Европейското партньорство за иновации /ЕПИ/, както и инвестиции, за които има издаден документ за ползван патент и/или полезен модел по смисъла на Закона за патентите и регистрацията на полезните модели.

6.8.2. За доказване изпълнението по критерия е необходимо да се предостави **валиден и действащ** документ за патент и/или полезен модел **или** да се посочи оперативната група по Европейското партньорство за иновации /ЕПИ/, чрез която се изпълняват иновативни решения, в която кандидатът е партньор, както и описание за връзката между активите по заявлението за подпомагане и изпълнения проект за иновативните решения на оперативната група.

6.8.3. Допустимите инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане следва да са описани и обосновани в Таблица 1Б: „Инвестиционни разходи, които подпомагат внедряването в предприятията на иновативни решения“ от документа по т. 3 Бизнес план (**Приложение № 6**) от Раздел 14. „Списък с общи документи“.

6.8.4. В случаите, в които иновацията засяга **само част или елемент** от машината/съоръжението/оборудването, то в договора/офертата задължително следва да е посочена паричната стойност на съответната част или елемент, за която е издаден документа. В случай, че иновацията не е остойностена, точки по критерия не се присъждат.

* Точки по критерия се присъждат на база на заявените разходи при извършване на предварителна оценка и на база допустими (одобрени) разходи при извършване на административните проверки

(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг).

6.9. По **критерий 9** предимство получават заявления за подпомагане с инвестиции за производство на крайни продукти със защитени наименования за произход, защитени

географски указания, храни с традиционно специфичен характер и незадължителния термин за качество планински продукт.

6.9.1. Условието се счита за изпълнено, когато в обекта за преработка, включен в заявлението за подпомагане, съгласно бизнес плана (**Приложение №6**) се произвежда **поне един краен продукт**, за който кандидата е вписан в регистъра на защитените наименования за произход и/или защитени географски указания и/или храни с традиционно специфичен характер и/или незадължителния термин за качество планински продукт.

Извършва се служебна проверка на следния електронен адрес:

<https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/politiki-po-agrohranitel'nata-veriga/zashiteni-naimenovaniya/>

(Кандидатът се задължава да поддържа съответствие с критерия в срока за мониторинг).

ДОПЪЛНИТЕЛНО КЛАСИРАНЕ

7. За заявления за подпомагане, получили еднакъв брой точки, за които е наличен частичен разполагаем бюджет, класирането се извършва в низходящ ред съобразно получения общ брой точки по критериите за подбор по следните приоритети:

7.1. Критерий №4 „Средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три години, е по-голям от общата стойност на заявените разходи по заявлението за подпомагане“;

В случай, че заявленията за подпомагане имат равен брой точки по посочения критерий, същите ще бъдат класирани съобразно получения общ брой точки по критерий за подбор:

7.2. Критерий №2 „Заявления за подпомагане подадени от кандидати регистрирани земеделски стопани или групи/организации на производители, за преработка на собствени земеделски суровини“;

В случай, че заявленията за подпомагане имат равен брой точки по посочения критерий, същите ще бъдат класирани съобразно получения общ брой точки по критерий за подбор:

7.3. Критерий №1 „Заявления за подпомагане подадени от групи/организации на производители“;

В случай, че заявленията за подпомагане имат равен брой точки по посочения критерий, същите ще бъдат класирани съобразно получения общ брой точки по критерий за подбор:

7.4. Критерий №3 „Заявления за подпомагане подадени от кандидати преработвателни предприятия, за преработка на земеделски суровини от регистрирани земеделски стопани или признати групи/организации на производители“;

В случай, че заявленията за подпомагане имат равен брой точки по посочения критерий, същите ще бъдат класирани съобразно получения общ брой точки по критерий за подбор:

7.5. Критерий №6 „Заявления за подпомагане, при които чрез изпълнението на одобрените инвестиции и дейности се осигуряване запазване на заетостта в предприятието и се създава поне едно ново работно място“;

В случай, че заявленията за подпомагане имат равен брой точки по посочения критерий, същите ще бъдат класирани съобразно получения общ брой точки по критерий за подбор:

7.6. Критерий №9 „Инвестиции за производство на крайни продукти със защитени наименования за произход, защитени географски указания, храни с традиционно специфичен характер и незадължителния термин за качество планински продукт“;

В случай, че заявленията за подпомагане имат равен брой точки по посочения критерий, същите ще бъдат класирани съобразно получения общ брой точки по критерий за подбор:

7.7. Критерий №7 „Заявления за подпомагане с инвестиции и дейности в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси“

В случай, че заявленията за подпомагане имат равен брой точки по посочения критерий, същите ще бъдат класирани съобразно получения общ брой точки по критерий за подбор:

7.8. Критерий №8 „Заявления за подпомагане с инвестиции, които подпомагат внедряването в предприятията на иновативни решения“;;

В случай, че заявленията за подпомагане имат равен брой точки по посочения критерий, същите ще бъдат класирани съобразно получения общ брой точки по критерий за подбор:

7.9. Критерий №5 „Заявления за подпомагане, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от ПРСР 2014-2020“;

14. Списък с общи документи

1. Заявление за подпомагане (Приложение № 4) - Попълва се в електронен формат в СЕУ

2. Решение на компетентния орган на кандидата за кандидатстване по реда на настоящите условия - **Не се предоставя от кандидати ЕТ и ЕООД.** Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.

3. Бизнес план във формат „xls“ или „xlsx“ (Приложение № 6). Когато заявлението за подпомагане се подава от упълномощено лице, бизнес планът се представя във формат „xlsx“ с електронен подпис на кандидата или във формат „pdf“ или „jpg“, подписан на всяка страница от кандидата, както и във формат „xls“ или „xlsx“ по образец.

4. Декларация при кандидатстване (Приложение № 2) - във формат pdf, jpg, .doc, .docx, .p7s, .rar, а когато заявлението за подпомагане се подава от упълномощено лице - подписана от кандидата. **Важно!** Когато кандидата се представлява от няколко лица „заедно и поотделно“ или „поотделно“, декларацията се подписва от всяко от

лицата. Декларацията се подписва и от всички лица, представляващи кандидата, когато заявлението за подпомагане се подава от упълномощено лице.

Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;

5. Декларация по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП за 2024 г. - по образец, утвърден от министъра на икономиката. Когато заявлението за подпомагане се подава от упълномощено лице - във формат „.pdf“, „.jpg“, „.jpeg“, „.zip“, „.rar“ и „.7z“, подписана от кандидата и сканирана (**Приложение № 10**). Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.

6. Инвентарна книга или справка от аналитичната счетоводна ведомост, изготвена в месеца на подаване на заявлението за подпомагане, с разбивка по вид на актив, дата и цена на придобиване. - Когато заявлението се подава от упълномощено лице - във формат „.jpg“, „.jpeg“, „.pdf“, „.zip“, „.rar“ и „.7z“, подписана от кандидата и сканирана. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;

7. Влязъл в сила административен акт от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издаден по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ, с който е оценено, че осъществяването на инвестиционното предложение не води до значително отрицателно въздействие върху околната среда-. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.;

8. Документ за собственост на обекта на инвестицията на името на кандидата - Представя се, когато проектът ще се изпълнява върху имот – собственост на кандидата. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;

9. Учредено право на строеж върху обекта за срок не по-малко от 6 години за кандидати микро-, малки или средни предприятия и 8 години за кандидати големи предприятия считано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане - Представя се в случаите по т. 12.1 от раздел 11. „Условия за допустимост на дейностите“, когато са заявени за подпомагане разходи за СМР и е приложимо съгласно националното законодателство. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;

10. Нотариално заверен и вписан в Агенцията за вписванията документ за ползване на имота/обекта за срок не по-малко от 6 години за кандидати микро-, малки или средни предприятия и 8 години за кандидати големи предприятия считано от месеца,

предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане - *Представя се в случаите по т. 12.2. от раздел 11. „Условия за допустимост на дейностите“. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;*

11. Заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява. *Представя се в случаите на заявления за подпомагане, включващи разходи за строително-монтажни работи и когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ - важи в случаите по т. 14, буква „а“ от Раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите“. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности*

12. Част „Архитектура“ в нейната цялост и обяснителните записки по останалите части, ведно със ситуационни чертежи към тях, от одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект (работни чертежи и детайли)“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти. *Представя се, когато са заявени за подпомагане разходи за СМР и за тяхното извършване се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;*

13. Технологичен проект ведно със схема и описание на технологичния процес, изготвен и заверен от правоспособно лице. Технологичните проекти в секторите по т. 2 букви „а“ и „б“ от раздел 10 „Допустими дейности“ следва да бъдат заверени от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ). *Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;*

13.1. Становище от правоспособно лице, регистрирано в съответната професионална секция в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП), включително схема и описание на технологичния процес и описание на капацитета. *Представя се в случаите по т. 17.1 от раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите“. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;*

14. Подробни количествени сметки, заверени от правоспособно лице - *Представят се, когато са заявени за подпомагане разходи за СМР. Представят се и във формат „xls“/„xlsx“. Когато този документ не е представен към датата на подаване на*

заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности;

15. Влязло в сила разрешение за строеж **или** разрешение за поставяне, издадени в съответствие със ЗУТ **или** становище с подробно описание на инвестиционното намерение от компетентното лице съгласно чл. 148, ал. 2 или ал. 3 от ЗУТ, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж или поставяне - *Представят се, когато са заявени за подпомагане разходи за СМР. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.*

16. Анализ, удостоверяващ изпълнението на условията по т. **18-21** от раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите“ и т. **15** от раздел 12.1. „Условия за допустимост на разходите“, изготвен и заверен от правоспособно лице с компетентност в съответната област, вписан в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП)- *Представя се, когато са заявени за подпомагане разходи по т. 1.1.4., 1.1.4.1 и 1.1.6. от Раздел 12. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.*

17. Предварителни или окончателни договори за услуги и доставки – обект на инвестицията, включително с посочени марка, модел (когато е приложимо), подробна техническа спецификация/КСС на активите/услугите, цена в евро, с посочен ДДС. Количествено-стойностните сметки, които са част от договорите, се прилагат **и** във формат „xls“/„xlsx“. - *Представя се в случаите, когато кандидатът не е възложител по чл. 5 и 6 от ЗОП;*

18. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски - *Представя се в случай, че заявлението за подпомагане включва разходи за закупуване на активи чрез финансов лизинг;*

19. Една независима оферта, която съдържа наименование на оферента, правна форма, ЕИК/БУЛСТАТ, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис на оферента, марка и модел (когато е приложимо), подробна техническа спецификация на активите/услугите (в случай на СМР – подробна КСС **и** във формат „xls“ или „xlsx“), цена, определена в евро, с посочен ДДС. В случаите, когато оферентите са чуждестранни лица, офертите се придружават от документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. – *Представя се в случаите по т. 10 от раздел 12.1. „Условия за допустимост на разходите“ и не се отнася при кандидатстване за разходи за нормативно регламентирани такси;*

20. Най-малко три съпоставими независими оферти, които съдържат наименование на оферента, правна форма, ЕИК/БУЛСТАТ, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис на оферента, марка и модел (когато е приложимо), подробна техническа спецификация на активите/услугите (в случай на СМР – подробна КСС **и** във формат „xls“ или „xlsx“), цена, определена в евро, с посочен ДДС. В случаите, когато оферентите са чуждестранни лица, офертите се придружават от

документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. - *Представя се в случаите по т. 11 от раздел 12.1 „Условия за допустимост на разходите“ и не се отнася при кандидатстване за разходи за нормативно регламентирани такси.*

21. Документация за възложената обществена поръчка за изпълнение на дейностите по заявлението, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, ведно с договора с избрания изпълнител с подробно описание на дейностите, сроковете и стойностите, предмет на договора - *Представя се, когато кандидатът се явява възложител по чл. 5 и 6 от ЗОП, за разходите по т. 2 от Раздел 12. „Допустими разходи“, извършени преди подаване на заявлението.;*

22. Декларация за видовете и количества суровини (**Приложение № 7**): (*Попълва се и се подписва от кандидати земеделски стопани, когато заявлението за подпомагане се подава от упълномощено лице и членовете на групи/организации на производители, съгласно инструкцията в декларацията.*);

23. Документ, доказващ монтажа и/или договор за доставка на инсталация за производство на енергия от ВЕИ и/или фактури и/или приемно-предавателни протоколи за доставка и/или разрешение за ползване /удостоверение за въвеждане в експлоатация (когато е приложимо). *Представят се само в случаите на заявени разходи по т. 1.1.4.1 от раздел 12 „Допустими разходи“ и по т. 15 от раздел 12.1. „Условия за допустимост на разходите“. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.*

24. Документи от компетентен орган, доказващи настъпване на събитие, съответстващо на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и довело до загуба на производствения потенциал. - *Представят се в случаите по т. 3.1.2. от Раздел 8. „Критерии за допустимост на кандидатите“. Когато този документ не е представен към датата на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока, указан в писмото за отстраняване на несъответствия и нередовности.*

14.1 Списък с документи, доказващи съответствие с критериите за подбор на заявленията за подпомагане:

1. Валидно и действащо удостоверение за ползван патент и/или полезен модел (*Представя се в случай, че кандидатът заявява приоритет по критерий за подбор № 8*).

14.2 Списък с документи, които могат да бъдат изискани на етап оценка на заявленията за подпомагане:

1. Удостоверение от НАП за липса на задължения на кандидата (издадено след датата на получаване на писмо за представяне на документа); **или**
Удостоверение от НАП за наличие на задължения на кандидата, от което да е видно че размерът на неплатените задължения е не повече от 1 на сто от сумата на годишния общ

оборот на предприятието-кандидат за последната приключена финансова година и не повече от 50 000 лева; **или**

Споразумение с НАП от което да е видно, че страните са договорили тяхното отсрочване или разсрочване, заедно с погасителен план и/или с посочени дати за окончателно изплащане на дължимите задължения.

1.1. Кандидатът следва да предостави един от документите по т. 1 единствено в случаите, когато в резултат на извършена служебна проверка от страна на ДФЗ е установено наличие на задължения към НАП. Проверката за наличие на задължения към НАП включва проверка за наличие на публични задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от ДОПК. Липсата на подобни публични задължения кандидатът декларира в рамките на Декларацията при кандидатстване по Приложение № 4.

2. Удостоверение за липса на задължения към общината по седалището на кандидата (издадени не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето им);

ВАЖНО!!!

От Удостоверенията по т. 1 и т. 2 следва да е видна липсата на задължения или размерът на неплатените задължения следва да е не повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот на предприятието-кандидат за последната приключена финансова година.

Кандидат, който видно от Удостоверенията по т. 1 и т. 2 има задължения повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година има право да представи доказателства, че е предприел мерки, които гарантират неговата надеждност.

За тази цел кандидатът може да представи следните документи:

- документ за извършено плащане или споразумение, или друг документ, от който да е видно, че задълженията са обезпечени или че страните са договорили тяхното отсрочване или разсрочване, заедно с погасителен план и/или с посочени дати за окончателно изплащане на дължимите задължения или е в процес на изплащане на дължимо обезщетение.

3. Свидетелство за съдимост на всички лица, с право да представляват кандидата (независимо от това дали заедно и/или поотделно, и/или по друг начин), издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му – представя се в случай, че не може да се направи служебна проверка.

ВАЖНО!!!

Когато за някое от горепосочените лица свидетелството за съдимост подлежи на издаване от чуждестранен орган, същото се представя в легализиран превод. Когато в съответната чужда държава свидетелство за съдимост или еквивалентен документ не се издава, горепосоченото лице следва да представи декларация, съгласно законодателството на държавата, в която е установено.

4. Нотариално заверено пълномощно в случаите, когато административният договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на кандидата съгласно вписванията в Търговски регистър и регистър на ЮЛНИЦ.

15. Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане:

1. Кандидатстването се извършва единствено чрез електронно подадено заявление за подпомагане в СЕУ на интернет адрес: <https://seu.dfz.bg> в срока на приема, посочен в заповедта за утвърждаване на насоките за кандидатстване. Реда за подаване на заявления е определен в Наредба № 105 от 22.08.2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (Наредба № 105 от 2006 г.).
2. Подаването на заявлението за подпомагане, както и всички други документи, които изискват подпис се удостоверява с КЕП. Кандидатът подписва заявлението за подпомагане с валиден КЕП към датата на кандидатстване с титуляр юридическото лице, като автор на подписа, в този случай следва да е представляващия кандидата. *Допустимо е подаването на заявлението за подпомагане с КЕП на физическото лице, представляващо кандидат юридическо лице, ако този КЕП е присвоен към профила на кандидата в СЕУ.*
- 2.1. *Когато заявлението за подпомагане ще се подава от упълномощено лице, представляващия кандидата може да извърши упълномощаване директно в СЕУ чрез индивидуалния си профил, където определя обхвата на правата и потвърждава упълномощаването с КЕП, съгласно чл. 48, ал. 2 и 3 от Наредба № 105 от 2006 г.*
3. Кандидатите могат да подават само едно заявление за подпомагане в рамките на срока за подаване на заявления за подпомагане. В случай, че е подал повече от едно заявление за подпомагане, ДФЗ ще разглежда само последното постъпило заявление за подпомагане, а предходните се считат за оттеглени.
4. Документите се прилагат към заявление за подпомагане във формат „pdf“, „jpg“, „doc/docx“, „xls/xlsx“, „rar“, „zip“, „p7s/p7m“ или „.7z“. Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата и се представят при поискване.
5. Кореспонденцията и уведомленията във връзка с оценката на заявлението за подпомагане се осъществяват през СЕУ.
6. Когато при административните проверки се установи липса на документи или друга нередовност, на кандидата се изпраща уведомление чрез СЕУ за установените липси/нередовности и се определя срок за тяхното отстраняване. Във връзка с оценката на заявлението за подпомагане, ДФЗ може да изиска от кандидата да представи и други данни и/или документи, непосочени в раздел 14 „Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор“, както и такива, за които не е възможно извършването на служебна проверка. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.
7. Представените след указания срок по т. 6 данни и/или документи, както и такива, които не са изрично изискани от ДФЗ, не се вземат предвид при оценката на заявлението за подпомагане.
8. При непредставяне на изисканата допълнителна информация или разяснения или при неотстраняването на нередовностите в срока по т. 6, заявлението за подпомагане може да бъде отхвърлено само и единствено на това основание.

9. Документите, приложени към заявлението за подпомагане, както и тези, представени от кандидатите/бенефициентите в резултат на допълнително искане отДФЗ, трябва да бъдат представени на български език. Когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, с нотариална заверка на подписа на преводача, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс - да бъде легализиран или с апостил. Когато държавата, от която произхожда документът, е страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със закон (обн., ДВ, бр. 47 от 2000 г.), и има договор за правна помощ с Република България, освобождаващ документите от легализация, документът трябва да е представен съгласно режима на двустранния договор.

16. Други специфични условия

1. *Редът за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ се извършва по реда на Наредба № 4 от 2024 г.*
2. Кандидатите за подпомагане могат да искат разяснения по условията за кандидатстване в срока и по реда на чл. 68, ал. 4 от ЗПЗП- *до три седмици след откриване на приема.*
- 2.1. *Исканията за разяснения се изпращат чрез Системата за електронни услуги, секция „Коментар“ под публикуваните документи за приема.*
3. Разясненията се утвърждават от ръководителя на Управляващия орган на Стратегическия план или оправомощено от него лице. Разясненията, които се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на заявленията за подпомагане и са задължителни за всички кандидати.
4. Крайният срок за публикуване на разясненията е посочен в заповедта на ръководителя на Управляващия орган на Стратегическия план, с която се утвърждават насоки по реда на чл. 68, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП).

17. Приложения

1. **Приложение № 1:** Суровини от растителен и животински произход и продукти от тях в чувствителни сектори;
2. **Приложение № 2:** Декларация при кандидатстване;
3. **Приложение № 3:** Таблица за изчисляване на СПО;
4. **Приложение № 4:** Образец на заявление за подпомагане, с данни за попълване в електронен формат в СЕУ;
5. **Приложение № 5:** Списък по чл.38 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Работни операции по първична преработка на памук;
6. **Приложение № 6:** Бизнес план – образец;
7. **Приложение № 7:** Декларация за видовете и количества суровини (Попълва се от кандидати земеделски стопани и членовете на групи/организации на производители, съгласно инструкцията в декларацията);
8. **Приложение № 8:** Списък с наименованията на активите, дейностите и услугите, за които са определени референтни разходи;
9. **Приложение № 9:** Списък инвестиции в цифрови технологии, автоматизиране на производствените и организационни процеси;
10. **Приложение № 10:** Декларация по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП.

Съфинансирано от
Европейския съюз

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

Приложение № 2 към Заповед № РД09-*6.6* от 23.01.2026 г.

**СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ
РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023Г.-2027Г.**

**УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА ОДОБРЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ
ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ**

Интервенция II.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“

ПРИЕМ № II/Г/2/0/1

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони

Съфинансирано от
Европейския съюз

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

Съдържание

- А. Техническо изпълнение на заявленията за подпомагане: 3
- Б. Финансово изпълнение на заявлението за подпомагане и искането за плащане 8
- В. Мерки за информиране и публичност 9
- Г. Приложения към Условията за изпълнение: 10

А. Техническо изпълнение на заявленията за подпомагане:

1. Бенефициентът е длъжен да спазва изискванията на Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“, „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент (наричана по нататък Наредба № 4 от 2024 г.), както и изрично предвидените в административния договор и Условията за кандидатстване и изпълнение по интервенцията.
2. Одобреното заявление за подпомагане се изпълнява в срок, посочен в административния договор.
3. Административният договор, включително одобреното с него заявление за подпомагане може да бъде изменян и допълван при условията на чл. 68, ал. 8, 9 и 10 от ЗПЗП и реда предвиден в чл. 15 от Наредба № 4 от 2024 г.
4. Комуникацията между бенефициента и ДФЗ се осъществява през СЕУ чрез индивидуалния профил на бенефициента при спазване на разпоредбите на чл. 37 от Наредба 105 от 22 август 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на интегрираната система за администриране и контрол. Съобщаването на индивидуалните административни актове се извършва при спазване на чл. 28 и 73 от ЗПЗП.
5. Бенефициентът се задължава от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на три години, считано от датата на изплащане на окончателното плащане по административния договор /за бенефициентите, чиито предприятия имат статут на микро, малко или средно предприятие по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП)/ или пет години, считано от датата на изплащане на окончателното плащане /за големи предприятия/ да спазва:
 - 5.1. Изискванията на чл. 53, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г.
 - 5.1.1. Изискването по чл. 53, ал. 1, т. 2 не се прилага:
 - 5.1.1.1. При подмяната на оборудване с изтекъл амортизационен срок. Подмяната е допустима за новопроизведено оборудване със същите или по-добри технически характеристики и може да се извърши само след изрично одобрение от ДФЗ.
 - 5.1.1.2. За инвестиция, за която в заявлението за подпомагане е обосновано, че обичайното ѝ предназначение е свързано с преотстъпване на правото на ползване на трети лица или когато това се изисква по закон. Изключението не се прилага, когато предоставянето на актива - предмет на инвестицията, на трети лица е за извършване на услуга с този актив.
 - 5.1.1.3. Когато бенефициентите са признати групи/организации на производители и преотстъпването на ползването на активите - предмет на подпомагане, е в полза на съдружниците и/или акционерите и/или членовете на юридическите лица – бенефициенти.
 - 5.1.1.4. Когато собствеността върху активите – предмет на подпомагане, се прехвърля в резултат на прехвърляне на търговското предприятие от едноличния търговец – бенефициент, на еднолично търговско дружество, в което той е едноличен собственик на капитала, съчетано със заличаване на едноличния търговец.

5.2. Да спазва **критериите за подбор**, с изключение на критерии 4 и 5 от Раздел 13. „Критерии за подбор“ от Условието за кандидатстване, по които заявлението за подпомагане е било одобрено и да не допуска намаляване на броя на точките, под минималния брой на точките за заявленията за подпомагане, за които е бил наличен бюджет, но не по-малко от минималния брой, определен в условията за кандидатстване по съответния прием.

5.2.1. За бенефициенти ЕООД, съответствието с критерий 2 се счита за изпълнено, при спазване на т. 6.2.5. от Раздел 13. „Критерии за подбор“ от Условието за кандидатстване.

5.3. Да подновява съответните разрешения, регистрации и/или лицензии в нормативно предвидените за това срокове - когато подпомаганата дейност подлежи на регистрационен, разрешителен и/или лицензионен режим.

5.4. Да не получава публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз за активите и/или дейностите, за които е получил финансова помощ по административния договор.

5.5. Да спазва и други свои задължения, посочени в административния договор или в приложим нормативен акт.

6. Не следва да е налице обстоятелство, посочено в раздел 9. Критерии за недопустимост на кандидатите от Условието за кандидатстване.

7. Контролът за спазване на критериите за допустимост, критерии за оценка, ангажименти и други задължения на бенефициентите се осъществява при спазване на чл. 54 от Наредба № 4 от 2024 г.

7.1. Бенефициентите са длъжни да допускат представители на РА, Управляващия орган (УО) на СПРЗСР и на други, определени с нормативен акт органи, включително на институции на Европейския съюз, за осъществяването на контрол за изпълнението на административния договор и изискванията на приложимите национални и европейски актове, включително да осигуряват достъп до обекта/ите, свързани с извършената инвестиция, да предоставят необходимите документи, данни и информация и оказват всякакво друго съдействие, включително като в договорите с техни контрагенти (включително договори за възлагане на обществените поръчки) за изпълнение на дейности от одобрения проект да включват клаузи или по друг подходящ начин да осигурят съдействието за извършване на контрол на контрагента във връзка със съответното изпълнение.

8. За периода от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на срока за мониторинг по т. 11 от Раздел 11. Условие за допустимост на дейностите от Условието за кандидатстване, бенефициентите са длъжни да спазват **критериите за допустимост**, като:

8.1. Поддържат регистрация по Търговския закон или Закона за кооперациите.

8.2. **Земеделските стопани** по т. 1 буква “а” от Раздел 8. Критерии за допустимост на кандидатите от Условието за кандидатстване са длъжни да:

8.2.1. Поддържат регистрация като земеделски стопани съгласно Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани.

8.2.2. Поддържат минималният стандартен производствен обем на земеделското си стопанство над 8 000 евро.

8.2.3. Минималният стандартен производствен обем на земеделското стопанство през текущата стопанска година към момента на искането за плащане се доказва с:

- а) регистрация на обработваната от кандидата земя и отглежданите животни в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК); или
- б) служебна проверка в регистъра на земеделските стопани към МЗХ;
- 8.2.4. При проверка на минималния стандартен производствен обем не се взимат предвид културите с намерения за засаждане/засяване.
- 8.2.5. Обработваната от бенефициента земя, която участва при изчисление на минималния стандартен производствен обем на земеделското стопанство трябва да съответства на разпоредбата на чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители.
- 8.2.6. Бенефициентите, които преработват собствена суровина от животински произход, следва да са собственици или ползватели на действащи животновъдни обекти, регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за Ветеринарномедицинската дейност.
- 8.2.7. Бенефициентите ЕООД, в случаите по т. 8 и т. 9 от раздел 8 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване, изискванията трябва да се поддържат от бенефициента ЕООД или лицето, за което са признати обстоятелствата.
- 8.3. За членовете на бенефициенти **групи/организации** на производителите, признати от министъра на земеделието и храните, които преработват суровина от животински произход, следва да е изпълнено условието по т. 8.2.6 от настоящия раздел.
- 8.4 Бенефициентите **по т. 1 буква „в“** от Раздел 8. Критерии за допустимост на кандидатите от Условието за кандидатстване са длъжни да отговарят на следните условия:
- 8.4.1. Да са регистрирани и да отговарят на изискванията на Закона за храните, Закона за фуражите, Закона за виното или Закона за маслодайната роза, когато е приложимо в зависимост от инвестицията, обект на финансиране.
- 8.4.2. За Бенефициентите с производствени сектори, за които ЗХ, ЗФ, ЗВ и ЗМР не са приложими, да не променят основната икономическа дейност, за която са одобрени.
9. Когато бенефициентът е възложител по ЗОП е длъжен да проведе обществени поръчки за избор на изпълнител/и на дейностите по проекта след подписване на административния договор, с изключение на обществените поръчки за избор на изпълнител/и за разходи по т. 2. Общи разходи от Раздел 12 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване, за които при подаване на заявлението за подпомагане представят заверено от възложителя копие от документацията от проведената обществена поръчка или процедура за възлагане по ЗОП.
- 9.1 Бенефициентът, възложител по ЗОП е задължен:
- 9.1.1 Да спазва сроковете и изискванията, посочени в „Процедура за осъществяване на предварителна проверка и последващ контрол върху обществени поръчки и процедури за избор с публична покана за разходи, финансирани изцяло или частично със средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони“.
- 9.1.2. Да спазва разпоредбите на Закона за обществените поръчки и актовете по неговото прилагане, както и указанията на ДФЗ - РА, когато възлага обществени поръчки за изпълнение на дейностите по одобрения проект.
- 9.1.3. Да извършва за своя сметка плащанията към изпълнителите по проекта за разликата между размера на допустимите за финансово подпомагане разходи по проекта и окончателния размер на безвъзмездна финансова помощ, при наложена финансова корекция за установени нарушения на ЗОП.
10. Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателната агенция (ДФЗ – РА) осъществява последващ контрол за законосъобразност върху проведените обществени поръчки за

изпълнение на дейностите, включени в одобрения проект от бенефициентите по т. 9, съгласно утвърдена от изпълнителния директор на ДФЗ - РА „Процедура за осъществяване на предварителна проверка и последващ контрол върху обществени поръчки и процедури за избор с публична покана за разходи, финансирани изцяло или частично със средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони“.

11. Бенефициентът е длъжен да:

11.1. Изпълни изцяло одобреното заявление за подпомагане в срока, посочен в административния договор, съгласно таблицата за одобрените инвестиционни разходи, представляваща приложение към административния договор и количествено-стойностните сметки/количествените сметки/техническите спецификации, представляващи приложение към административния договор (когато е приложимо в зависимост от предмета на договора и от качеството на бенефициента като възложител по ЗОП).

11.2. Спазва изискванията и сроковете за подаване на искания за плащане, като прилага изискуемите документи, посочени в Приложение 1 към настоящите условия и в Наредба № 4 от 2024 г.

11.3. Подаде искане за окончателно плащане до изтичане на срока за изпълнение на одобреното заявление за подпомагане, посочен в административния договор, ведно с документите, посочени в Приложение № 1 от настоящите условия, при спазване на реда и условията, предвидени в Наредба № 4 от 2024 г.

11.4. Осигури в срока за изпълнение на одобреното заявление за подпомагане необходимите лицензи, разрешителни или регистрации за извършване на дейността по заявлението за подпомагане или за функционирането на всички активи, когато се изискват такива съгласно действащото законодателство.

11.5. Изпълни и въведе в експлоатация в срок най-късно до подаване на искането за окончателно плащане инвестициите (ако има такива), които не са предмет на подпомагане по административния договор, но са необходими за изпълнението на одобрения проект и които са посочени в приложение № 2а към административния договор;

11.6. Към датата на подаване на искането за окончателно плащане да отговаря на всички задължителни стандарти, отнасящи се до подпомаганите дейности, в т. ч. опазването на компонентите на околната среда, фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, ветеринарно-санитарните изисквания, ветеринарномедицинските изисквания, безопасността на храните и фуражите, хигиената, безопасните условия на труд – важи, когато е приложимо с оглед вида на инвестицията. Горното условие не освобождава бенефициента от задължението да спазва всички действащи нормативни изисквания в областите, посочени в точката, доколкото те се отнасят до неговата дейност и инвестиция.

11.7. Към датата на подаване на искането за окончателно плащане, за бенефициентите земеделски стопани, трябва да са изпълнени условията по т. 10-т. 10.3 от раздел 11 „Условия за допустимост на дейностите“ от Условията за кандидатстване.

12. За период от датата на получаване на окончателно плащане до изтичане на съответния мониторингов период бенефициентите се задължават да постигнат средногодишната **натовареност (количество)** на произвежданите в изпълнение на одобрения проект продукти

в размер не по-малък от 50 на сто от посочения в представения към заявлението за подпомагане и одобрен от Фонда бизнес план.

12.1. При проверка за изпълнението на задължението по т. 12 се взема предвид единствено произведената и собствена на бенефициентите продукция.

12.2. Няма да се счита за неизпълнение на задължението по т. 12, ако бенефициентите докажат пред РА, че непостигането на заложените показатели се дължи на обективни обстоятелства и не се дължи на тяхно бездействие или неполагане на дължимата грижа.

12.3. За период от датата на получаване на окончателно плащане до изтичане на съответния срок по т. 11 от Раздел 11. Условия за допустимост на дейностите от Условието за кандидатстване (наричан по-долу „срок на мониторинг“ или „мониторингов период“), бенефициентите са длъжни да произвеждат в изпълнение на одобрения проект продукция, **която покрива най-малко 50% от капацитета** на преработвателното предприятие за подпомаганата дейност, съгласно технологичния проект, представен на етапа на кандидатстване за подпомагане по подмярката. Минимално изискуемият размер на произведената продукция по предходното изречение се изчислява **средноаритметично** за приложимия срок по т. 11 от Раздел 11. Условия за допустимост на дейностите от Условието за кандидатстване.

12.4. За периода от датата на получаване на окончателно плащане до изтичане на срока на мониторинг, при производството на продукция въз основа на одобрения проект бенефициентите са длъжни да влагат продукти и суровини и да произвеждат краен продукт от допустим за подпомагане сектор, посочен в т. 2 от раздел 10. „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване, който фигурира сред продуктите, включени в Приложение № 1 към ДФЕС и е посочен в представения към заявлението за подпомагане на бенефициента бизнес план. Изискването крайните продукти да фигурират сред посочените в Приложение № 1 към ДФЕС не важи за случаите, когато одобреният проект включва инвестиции за преработка на селскостопански продукти в неселскостопански продукти извън Приложение № 1 към ДФЕС и финансовата помощ е одобрена в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 2023/2831.

12.5. За периода от датата на получаване на окончателно плащане до изтичане на срока на мониторинг, бенефициентите земеделски стопани, при производството на крайните продукти да влагат поне 51 на сто от общия размер на използваните селскостопански продукти (земеделски суровини), които са произведени в земеделското стопанство на бенефициента или в земеделското стопанство на лицето, за което са признати обстоятелствата по т. 8 и т. 9 от раздел 8 „Критерии за допустимост на кандидатите“ от Условието за кандидатстване.

13. За период от датата на получаване на окончателно плащане до изтичане на мониторинговия период бенефициентите се задължават да **реализират приходи от продажба** на произведените в изпълнение на проекта продукти в размер не по-малък от 50 на сто от посочения в представения към заявлението за подпомагане и одобрен от Фонда бизнес план.

13.1. При проверка за изпълнението на задължението по т. 13 се вземат предвид единствено приходите от реализация на продукцията по т. 12.

13.2. Няма да се счита за неизпълнение на задължението по т. 13, ако бенефициентите докажат пред РА, че непостигането на заложените показатели се дължи на обективни обстоятелства и не се дължи на тяхно бездействие или недостатъчно положена дължима грижа.

14. Бенефициентите, които са големи предприятия, са длъжни да не преместват производствената дейност – предмет на подпомагане, извън територия на Европейския съюз до изтичане на период от 10 години, считано от окончателното плащане по административния договор.

15. За срока на мониторинг бенефициентите са длъжни да използват произведената от възобновяеми енергийни източници енергия единствено за собствено потребление, свързано с дейностите, попадащи в допустим сектор, посочен в т. 2 от раздел 10. „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване и при спазване на изискванията на т. 19-22 от Раздел 11. „Условия за допустимост на дейностите“, както и т. 15 от Раздел 12.1 „Условия за допустимост на разходите“ от Условието за кандидатстване - важи, когато одобреният проект включва инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, включително за производство на електрическа и/или топлинна енергия или енергия за охлаждане и/или производство на газообразни, твърди и течни горива от биомаса.

16. Административният договор може да бъде прекратен при условията посочени в него и/или съгласно разпоредби в Наредба № 4 от 2024 г.

17. Държавен фонд „Земеделие“ оттегля цялата или част от предоставената финансова помощ и изисква възстановяване при условията, посочени в глава V „Условия и ред за оттегляне на изплатената финансова помощ и ред за налагане на административни санкции“ от Наредба № 4 от 2024 г.

18. Държавен фонд „Земеделие“ оттегля цялата или част от предоставената финансова помощ и когато бенефициентът не спазва мерките за публичност, посочени в раздел „В. Мерки за информиране и публичност“ от настоящите условия и условията съгласно чл. 67 от Наредба № 4 от 2024 г.

19. Държавен фонд „Земеделие“ определя размера на подлежащата на възстановяване безвъзмездна финансова помощ след плащане, съобразно правилата по чл. 73, ал. 9 от ЗПЗП.

Б. Финансово изпълнение на заявлението за подпомагане и искането за плащане

1. Безвъзмездната финансова помощ по заявлението за подпомагане може да бъде изплащана авансово, междинно и окончателно.

2. Авансово плащане се извършва при условията на Глава трета „Условия и ред за изплащане на финансова помощ“, Раздел III „Авансово плащане“ на Наредба № 4 от 25.10.2024 г. и настоящите Условия за изпълнение, като предоставя банкова гаранция съгласно чл. 28, ал. 1, т. 1 от същата Наредба.

2.1 За бенефициенти, които провеждат процедура за избор на изпълнител по реда на ЗОП, искането за авансово плащане се подава след съгласуване на процедурата/те от ДФЗ - РА и вписване на избора/те изпълнител/и в административния договор.

3. Максималният размер на авансовото плащане е в размер до 50 % от стойността на одобрената безвъзмездна финансова помощ по заявлението за подпомагане.

4. Авансово плащане е допустимо не повече от един път за периода на изпълнение на заявлението за подпомагане.

5. Междинно плащане е допустимо не повече от един път за периода на изпълнение на заявлението за подпомагане.
6. Междинно плащане се извършва, при условията на Раздел IV „Междинно и окончателно плащане“ на Наредба № 4 от 25.10.2024 г., и при спазване на изискванията в Глава четвърта „Условия и ред за намаляване и отказ за изплащане на финансовата помощ“ от същата наредба.
7. Окончателно плащане се извършва, при условията и по реда на сключения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, по настоящите Условия за изпълнение и Глава трета „Условия и ред за изплащане на финансова помощ“, Раздел IV „Междинно и окончателно плащане“ на Наредба № 4 от 25.10.2024 г., и при спазване на изискванията в Глава четвърта „Условия и ред за намаляване и отказ за изплащане на финансовата помощ“ от същата наредба.
8. За бенефициенти, които провеждат процедура за избор на изпълнител по реда на ЗОП, исканията за междинно и окончателно плащане се подават след съгласуване на процедурата/те от ДФЗ - РА и вписване на избора/те изпълнител/и в административния договор.
9. Безвъзмездната финансова помощ се изплаща при условие, че към датата на подаване на искането за окончателно плащане бенефициентът е представил съответните лицензи, разрешения и/или удостоверения за регистрация за извършването на всички дейности или функционирането на всички активи, включени в одобрения проект, за които съгласно законодателството се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация.
10. В случаите на заявени разходи по т. 16 от раздел 11. „Условия за допустимост на дейностите“ от Условията за кандидатстване при подаване на искане за окончателно плащане бенефициентът е представил удостоверение за въвеждане в експлоатация за строежите от IV и V категория или разрешение за ползване за строежите от I, II и III категория.

В. Мерки за информиране и публичност

1. Бенефициентът се задължава да показва подкрепата от Стратегическия план от датата на сключване на административния договор, до датата на изтичане на периода на мониторинг, като постави на видно за обществеността място:
 - 1.1. плакат с размер не по-малък от А3 или еквивалентен електронен екран, съдържащ информация за дейността, подпомагана от ЕЗФРСР – за заявление за подпомагане с размер на публичната финансова помощ от 10 000 евро до 50 000 евро включително; В случаите, когато в едно заявление за подпомагане са включени два или повече обекта или те са в различни населени места се поставя плакат или еквивалентен електронен екран на всеки от обектите.
 - 1.2. обяснителна табела или еквивалентен електронен екран, с информация за заявлението за подпомагане, с размери не по-малко от 50 см височина и 70 см широчина, съдържаща информация за инвестицията във физически активи, подпомагана от ЕЗФРСР – за заявления за подпомагане, с размер на публичната финансова помощ над 50 000 евро. В случаите, когато в едно заявление за подпомагане са включени два или повече обекта или те са в различни населени места се поставя табела или еквивалентен електронен екран на всеки от обектите.
2. Бенефициентът се задължава да включи на професионалната си електронна страница, ако има такава и на официални сайтове в социални медии, кратко описание на подпомаганата дейност, в което се посочват нейните цели и резултатите от нея и се откроява финансовата подкрепа от Европейския съюз.

3. Бенефициентът се задължава да включи изявление, открояващо подкрепата от Съюза по видим начин, върху документи и комуникационни материали, свързани с изпълнението на дейността, предназначени за обществеността или за участниците.
4. Електронната страница, плакатът, табелата или документите по т. 1, 2 и 3 трябва да съдържат описание на заявлението за подпомагане/дейността, която се подпомага, емблемата на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, като изписва името на фонда, осигуряващ подкрепа: „Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони“.
5. Информацията по т. 4 трябва да заема не по-малко от 25 на сто от плаката, табелата, билборда или електронната страница.
6. Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № II към чл. 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/129 на Комисията от 21 декември 2021 година за установяване на правила за видовете интервенции по отношение на маслодайните семена, памука и вторичните продукти от производството на вино съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета и за изискванията за информация, публичност и видимост във връзка с подпомагането от Съюза и стратегическите планове по ОСП (ОВ L 20 от 31.1.2022 г.).

Г. Приложения към Условието за изпълнение:

Приложение № 1: Документи при подаване на искане за плащане

Приложение № 2: Декларация при подаване на искане за плащане